6 - 2014

www.dtest.cz

Test

Jahodové džemy

Žádná jablka mezi jahodami

Autosedačky

Ochrana pro nejmenší

Žehličky

Odolnost je důležitá

Alkalické baterie

Cena nerozhoduje

Krémy proti vráskám

Sen vs. skutečnost

Vyžehlit a vydržet

Kde číhá nebezpečí Databáze nebezpečných výrobků

Rychlovarná konvice, z níž se po několika málo použitích začne do vody odlupovat lak. Dětské boty, jejichž výstelky mohou způsobit silnou alergickou reakci na kůži. Páječka s držadlem, které se za běžného provozu roztaví. Lak na nehty s látkami, jež nepříznivě působí na plodnost žen.

Co mají výše popsané výrobky společného? Všechny byly zachyceny v České republice v prvním čtvrtletí roku 2014. Všechny jsou nebezpečné. A před všemi jsme spotřebitele varovali v databázi na adrese www.nebezpecnevyrobky.cz.

Databázi nebezpečných výrobků provozujeme od roku 2011 a za tu dobu se v ní objevilo více než 9000 varování.

Vedle produktů zachycených dozorovými orgány přímo v České republice v ní najdete i výrobky z evropské databáze RAPEX (rychlý výstražný informační systém o nebezpečných výrobcích nepotravinářského charakteru), které mohou být k dostání na českém a slovenském trhu. Databáze je doplněna i o nebezpečné výrobky, na které jsme narazili během testování.

Každý týden přibyde v databázi několik desítek nových varování. Abyste měli přehled, kterým produktům se v obchodech rozhodně vyhnout, můžete si přehledy nově zachycených nebezpečných výrobků nechat zasílat e-mailem.

Pokud jste majitelem obchodu a chcete se ujistit, že se ve vaší nabídce nevyskytují výrobky označené dozorovými orgány jako nebezpečné, můžete si po registraci na adrese www.nebezpecnevyrobky.cz stáhnout potřebná data.

K odběru informací o nově zachycených nebezpečných výrobcích z vámi vybraných kategorií se přihlásíte přímo na www.nebezpecnevyrobky.cz po kliknutí na tlačítko "Varování e-mailem".

Obsah

Testv Jahodové džemy a pomazánky

Žádná jablka mezi jahodami

Dětské autosedačky Ochrana pro nejmenší

Napařovací žehličky a parní stanice

Odolnost je důležitá 23

Alkalické baterie Cena nerozhoduje 32

Denní krémy proti vráskám

Sen vs. skutečnost 38

Informačni servis

Ovoce a zelenina s logem kvality

Časté problémy na dovolené 46

Právo

Reklamace zájezdu

44

XXI. ročnik

6. vydání měsičníku dTest připravili:

Jan Hrouda, Ondřej Jánoška, Alice Olbrichová, Olga Šlesingrová, Daniel Pavlis, Lukáš Zelený, Miloš Borovička, Martin Vágner, neoznačené fotografie PA a archiv časopisu, Jiří Novák (ilustrace).

dTest, o.p.s. (IC: 45770760)

se sidlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice. Vedouci redakce: Daniel Pavlis. Vedouci testováni: Jan Hrouda. Grafický koncept a layout Olga Benešová [Side2], www.side2.cz. Technické zpracování Elena Saltuariová, Revoluce 1575/2, Praha 4. Tisk: Moraviapress a.s. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá dTest, Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Wšovice, tel.: 241 404 922, e-mait dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s. Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz).

dTest je zahrnut v monitoringu médii Anopress IT. Přetisk zapovlizen. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha

Na titulni straně použita ilustračni fota MK ČR E 6876 ISSN 1210-731X

Toto vydání vychází 29, 5, 2014 @ dTest, o.p.s., Praha

Finance

Pojištění na dovolenou 48

zřejmé, že se blíží léto. A protože většina z vás si v následujících třech měsících bude příjemné slunečné počasí alespoň pár dní užívat někde na dovolené, připravili jsme pro vás hned sedm stran věnovaných zájezdům a cestování. Najdete na nich výsledky celoevropského průzkumu, který se zajímal o to, s jakými službami mají nejvíce negativních zkušeností evropští cestovatelé včetně českých a dozvíte se tak, na co si dát pozor při cestách za hranice nejčastěji. Poradíme, na co máte nárok při zájezdu a jak případně postupovat při jeho reklamaci, vyskytnou-li se nějaké problémy. A nabízíme také srovnání cestovního pojištění, které je při cestách do zahraničí nezbytností. Vedle tohoto informačního servisu jsme pro vás také aktualizovali oblíbenou brožurku "Pomocník na cesty" dle nového občanského zákoníku. Tu si můžete zdarma stáhnout na našem webu.

Už před odesláním červnového vydání

do tisku bylo při pohledu z okna

Jedna rada je zásadní: dobře číst, k čemu se potvrzením smlouvy zavazujete vy a cestovní kancelář nebo poskytovatel služby. Ostatně tato rada platí vždy a všude. I kdyby se na vás na pobočce dívali divně, protože jste první, kdo chce číst, co vlastně podepisuje. Já měl takový pocit při sjednávání smlouvy o dodávkách energie. Jenže lepší vědět hned, než se divit v budoucnu.

Přeji vám klidné a pohodové cestování, ať už se v následujících měsících chystáte kamkoli.

Informační servis

Ovoce a zelenina s logem kvality

Unijní seznam potravinových specialit v současnosti zahrnuje už 1227 položek, z toho čtvrtinu -338 - představuje ovoce, zelenina a výrobky z nich. Překvapivé je, že ovocné zavařeniny mezi nimi takřka nejsou zastoupeny a dají se doslova spočítat na prstech jedné ruky. Džemy, jimž je v tomto vydání dTestu věnován náš test potravin, jsme mezi nimi nenašli. I tak je na seznamu několik zajímavých výrobků.

Věřili byste tomu, že řepný cukr s trochou vody může být označen jako ovocný výrobek a dokonce vyhlášen za delikatesu? Zdá se to úsměvné, ale opravdu tomu tak je, když se pochoutka z cukrové řepy nazývá Rheinisches Zuckerrübenkraut. Porýnský řepný sirup, jak by se název německé regionální speciality mohl přeložit do češtiny, je důkazem, že německé gastronomii rozhodně nelze upírat vynalézavost. Uznala to i Evropská komise, když ho v roce 2012 zapsala na seznam potravinových specialit.

Do svíčkové i do perníku

Nutno říci, že unijní logo poskytuje výrobcům potravin konkurenční výhodu, kterou lze promítnout i do ceny. Konkrétně 450gramové balení Porýnského řepného sírupu se v Německu prodává za 3,12 eura, v přepočtu za 85 korun. Kilogram takové pochoutky vyjde přibližně na desetinásobek toho, co v českém obchodě zaplatíme za kilogram cukru, ovšem bez vody.

Rheinisches Zuckerrübenkraut s unijním logem musí být vyroben pouze z cukrové řepy vypěstované v přesně vymezené zeměpisné oblasti mezi Kolínem nad Rýnem a Düsseldorfem. A řepa se tam musí také zpracovat. Hotový sirup smí obsahovat nejvýše 22 procent vody, jsou v něm minerální látky, železo, hořčík, draslík a kyselina listová. V Německu se používá jako pomazánka na chleba a je také neodmyslitelnou součástí řady tradičních specialit jako porýnská svíčková a cášské perníky. Vznik speciality se datuje první polovinou 17. století, když za hladomoru během třicetileté války porýnští rolníci zjistili, že pěstování sladké řepy je pro ně výhodnější než obilí.

Povidla jak mají být

Jiným ovocným výrobkem s chráněným zeměpisným označením EU, jehož výlučnou předností je naopak naprostá nepřítomnost řepného cukru, jsou rumunská švestková povidla. Jedinou surovinou k jejich výrobě jsou pouze švestky a nic jiného. Povidla mají název Magiun de prune Topoloveni a švestky do nich musí pocházet, jak už název napovídá, pouze ze středoru-

munského města Topolovení a sedmi vesnic v jeho okolí.

K výrobě kilogramu topolovenských povidel se musí použít nejméně 2,7 kilogramu švestek. V Česku naproti tomu stačí, když je pro kilogram povidel použito alespoň 1,7 kilogramu švestek a lze přidávat i cukr.

Sladkou chuť topolovenským povidlům dodávají vyzrálé švestky, které se vaří v dvoustěnných kotlích devět až dvanáct hodin. Po uvaření se povidla plní do sudů, kde chladnou pět až sedm dní. Teprve pak se plní do spotřebitelských obalů. Povidel se vyrobí 200 tun ročně. Vyznačují se typickou tmavohnědou barvou a huspeninovu konzistencí. Švestkové sady zaujímají čtvrtinu zemědělské půdy topolovenského okresu a rozkládají se na ploše 17 tisíc hektarů.

Hodně cukru, málo vody

Když už je řeč o švestkách, neměli bychom zapomenout na Stromberger pflaume. Švestky z německé obce Stromberg s unijním logem chráněného označení původu se vyznačují impozantní velikostí - hmotnost plodu v průměru dosahuje 30 gramů - a tím, že se z nich snadno vyloupne pecka.

Šťavnaté ovoce, které roste na jílovitých a hluboce humózních půdách v podhůří Teutonského lesa, obsahuje šest procent cukru

a méně vody než běžné švestky z jiných oblastí Německa. Z toho důvodu jsou zvlášť vhodné k sušení. Díky pevné konzistenci se švestky neroztékají při pečení. Hodí se též k pálení - přímo v obci je lihovar, jehož brány opouštějí dvě speciality. Tou první je pálenka s názvem Stromberger Pflaumenbrand, druhou pak švestkový likér.

O slávu stromberských švestek se zasloužil tamní obchodník Ludwig Niedieck, který v 19. století přivezl z jižní Francie několik stromků. Jejich nynější potomstvo se vyznačuje hlubokými kořeny, které i v dobách sucha dokážou čerpat vodu a živiny ze spodních vrstev půdy.

Nejenže na unijním seznamu chráněných potravinových specialit nejsou džemy, ale nenašli jsme tam ani marmeládu. Ta smí být vyrobena pouze z citrusových plodů. Logo chráněného zeměpisného označení však mají italské citróny ze Sorrenta (Limone di Sorrento). A pokud je z nich vyrobena marmeláda, může být na obalu uvedeno, že použité citróny mají toto unií chráněné označení.

Půda, podnebí a zkušenosti

Byli byste ochotni zaplatit za kilogram raných brambor takřka 70 korun? Tolik v přepočtu stojí Královské brambory z britského ostrova Jersey. Jersey Royal potatoes,

jak zní v originále název u nás prakticky neznámé, ale ve Velké Británii nesmírně ceněné lahůdky, má právě v těchto dnech na anglických pultech vrchol sezóny. Od břehů ostrova Jersey v Lamanšském průlivu jich lodě k anglickým spotřebitelům přepraví den co den 1500 tun. A zprávy o tom zveřejňují britské noviny i televize.

Jako papír tenká slupka se z brambor zásadně neodstraňuje, naopak je ceněným zdrojem vitamínu C. Pod slupkou je hlíza voskovité konzistence s neopakovatelnou chutí, kterou brambory získávají při tradičním hnojení naplavenými mořskými chaluhami. Jerseyské královské brambory se na ostrově pěstují neměnným způsobem už 135 let a jako vůbec první zelenina v Evropské unii získaly chráněné označení původu. Na tento unijní seznam potravinových specialit se dostaly v roce 1996.

Unijní logo s chráněným označením původu potvrzuje spotřebitelům, že všechny fáze produkce potraviny probíhají v jednom přesně geograficky definovaném místě. To v případě královských brambor znamená, že byly na ostrově Jersey vyšlechtěny, vypěstovány, sklizeny i zabaleny. Jejich původ je spojen s příběhem jednoho večírku roku 1878, na němž se místní farmář Hugh de la Haye pochlubil dvěma enormně velkými bramborami, které si koupil z výlohy místního obchodu. Jednu z nich na večírku nakrájel na 16 dílků s naklíčenými očky a podaroval jimi své přátele. Každý

zasazený dílek při sklizni
v následném roce poskytl
mimořádnou úrodu neobyčejně chutných brambor. Jejich potomstvo se na ostrově
pěstuje dodnes. Tajemství
jejich ranosti spočívá v tom,
že se sazenice předpěstují
ve sklenících a teprve pak
se ručně přesazují na pole.
Z jerseyských královských
brambor se připravuje teplý
salát se šunkou, nakrájenými
fiky a restovanou červenou
paprikou.

Unijní seznam potravinových specialit s chráněným označením původu v současnosti zahrnuje 136 reprezentantů, zeleniny, ovoce a výrobků z nich. Dva své zástupce mezi nimi má i Česká republika. Prvním je Nošovické kysané zelí, druhým pak Všestarská cibule.

Zlatá, štiplavá a výživná

Všestarská cibule musí mít slupku žlutozlaté barvy, nikoli hnědou, barva dužiny je bílá, případně zelenobílá. Pěstuje se pouze ve Všestarech a dalších jedenácti obcích jejího okolí na Královéhradecku ve východních Čechách. Kromě sladké, štiplavé vůně se Všestarská cibule vyznačuje vysokým obsahem železa (zhruba o čtvrtinu více než klasická cibule) a niacinu, tedy vitamínu B₃, kterého obsahuje dvojnásobné množství.

Výživové vlastnosti Všestarské cibule jsou dány jednak místními půdními a klimatickými podmínkami, ale i pěstitelskými zkušenostmi. Pole leží v širokém údolí otevřeném směrem k jihu, ve kterém jsou bohaté vrstvy naplavené sprašové půdy z řeky Labe. Vysoký obsah minerálů v půdě pěstitelé dokládají pravidelnými analýzami vzorků, přirozený obsah humusu zaručuje udržení potřebné vlhkosti půdy i v dobách chudých na srážky.

Pěstování cibule ve velkovýrobních podmínkách se na Všestarsku věnují už půlstoletí, když tehdejší zemědělské družstvo v roce 1964 vybudovalo moderní závlahy a zavedlo do pěstitelských postupů metody šetrné k půdě i životnímu prostředí. Nynější družstvo vlastníků v nejlepších tradicích svých předchůdců pokračuje.

Má-li ovoce či zelenina logo chráněného označení původu, znamená to, že byla vyšlechtěna, vypěstována, sklizena i zabalena v přesně definovaném místě a žádném jiném.

Ve znamení nůše a zelného kráječe

Zlatožlutou barvu, tedy nikoli šedou nebo snad dokonce slabě červenou, musí mít také Nošovické kysané zelí. K jeho výrobě se v Nošovicích používají následující suroviny: zelí bílé, sůl jedlá, kmín, semeno hořčice. Krouhat se smí pouze zelí vypěstované v přesně vymezené oblasti v okolí obcí Nošovice a Nižní Lhoty v okrese Frýdek-Místek v podhůří Beskyd. Pro pěstování lze použít jen několik stanovených krouhárenských odrůd. Půda musí být hnojena tradičně, tedy chlévským hnojem.

Nakrouhané zelí se v kádích ušlapává klasickým způsobem a kvasí nejméně šest týdnů za teploty 18 °C. Tím je zaručeno přirozené mléčné kvašení. Hotové se do spotřebitelských obalů plní přímo v místě, aby se zamezilo ztrátě kvality převážením. Důkazem, že se zelí v oblasti Nošovic pěstuje a zpracovává dlouhou dobu, je mimo jiné to, že obec má ve znaku nůší a zelný kráječ. ×

Test Jahodové džemy a pomazánky

Pátrání po náhražkách ve výrobcích z drahého ovoce začíná v chemických laboratořích vždy hledáním jablek. Nejinak tomu bylo i v našem testu deseti výběrových jahodových džemů a sedmi jahodových pomazánek. Dopadlo to dobře, chemici pátrali po jablkách marně. Množství jahod, které výrobci slibovali, také dodrželi, až na jednu výjimku. Tou byla jahodová pomazánka z Itálie s tvrzením, že obsahuje sto procent jahod, ale nebyla to pravda.

dobrá rada

Při výběru džemu je dobrým vodítkem informace o podílu ovoce v hotovém výrobku. Tu jsou výrobci povinni uvádět na etiketě a měla by být pravdivá. Vyšší podíl ovoce než pro džemy běžné je předepsaný pro džemy s označením výběrové (Extra), což je kategorie výrobků, na kterou jsme se převážně zaměřili. Vítězem testu se stal výrobek

Hamé Extra jam jahoda (velmi dobře, 127 Kč/kg). Za výhodný nákup lze pro příznivý poměr ceny a kvality označit dva výrobky, a to Albert Quality Extra jahodový džem (dobře, 93 Kč/kg) z Nizozemí a Penny/Merry Jahoda (dobře, 89 Kč/kg) z Německa. Kromě výběrových džemů isme

testům podrobili i jahodové pomazánky, jejichž parametry nejsou legislativou stanoveny, takže v nich může být méně, ale i více ovoce než v džemech. My jsme pro test vybrali pouze pomazánky s vyšším podílem deklarovaných jahod. Na nejlepší hodnocení v této kategorii dosáhl rakouský výrobek Spar Premium Garten Erdbeere (dobře, 312 Kč/kg).

Když mlsat, tak mlsat. V testu jahodových džemů jsme se proto rozhodli dopřát si tentokrát jen to nejlepší, ať to stojí, co to stojí. Hlavně aby bylo ve výrobcích co nejvíc jahod. Vodítkem při nákupu pro nás byly údaje na etiketách.

Sázkou na jistotu by při výběru měly být jahodové džemy s označením výběrové (Extra). Pro výrobek s tímto názvem je předepsáno nejméně 450 gramů jahod na kilogram výrobku, zatímco pro džemy obyčejné stačí 350 gramů. Výběrové džemy musí být navíc vyrobeny pouze z pulpy, tedy z celých, krájených nebo drcených jahod. Pro výrobu obyčejných džemů může být použita i dřeň, tedy jahody pasírované. Při pasírování mohou být jahody ochuzeny o část cenné vlákniny, která je důležitou složkou ve stravě.

Výběrové džemy nesmí obsahovat chemické konzervanty ani syntetická barviva. Potravinářská vyhláška povoluje jejich přibarvení červenou ovocnou šťávou (blíže nespecifikovanou) a také šťávou z červené řepy. Z dalších povolených přísad je to citrónová šťáva, pektin jako želírující látka a tuky jako odpěňovač. Džemy výběrové musí obsahovat nejméně 60 procent refraktometrické sušiny, což přeloženo z chemické mluvy znamená přírodních sladidel (nejčastěji cukr).

Labužník si musí připlatit

Při nákupu výrobků pro test nás zaujalo, že stejný či vyšší obsah jahod, jaký je stanoven pro výběrové džemy, mají na etiketě uvedeny i některé výrobky nazvané jahodová pomazánka. Termín pomazánka není vyhláškou pro ovocné výrobky definován, výrobci tak mají při tvorbě receptury volnou ruku. Zajímalo nás, jak pomazánky s vysokým obsahem ovoce obstojí v laboratoři při srovnání s výběrovými džemy.

Pro testy jsme nakoupili deset výběrových džemů a sedm jahodových pomazánek. Dlužno říci, že kdo chce být labužníkem, nesmí hledět na nějakou tu korunu. Kilogramová cena téměř třetiny testovaných výrobků přesáhla 200 Kč, nejdražší vyšel dokonce na 312 Kč.

Český statistický úřad uvedl, že průměrná roční spotřeba jahod čerstvých i zpracovaných na jednoho obyvatele České republiky činí tři kilogramy. Jahody tak u nás jsou spolu s hruškami na třináctém místě v žebříčku spotřeby ovoce, kterému s přehledem vévodí jablka (20 kg) následovaná pomeranči a mandarinkami (dohromady 12,2 kg ročně). Třetí jsou banány s 10,5 kilogramy na obyvatele a rok.

Jahody patří k dražším druhům ovoce, a tak nás zajímalo, zda výrobci nepodlehli pokušení nahradit je ovocem levnějším. Co běžný spotřebitel nemá šanci odhalit, s tím si poradí chemická laboratoř.

Jak testujeme

podrobný postup testu jahodových džemů a pomazánek najdete na www.dtest.cz/dzemy

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality jahodových džemů a pomazánek

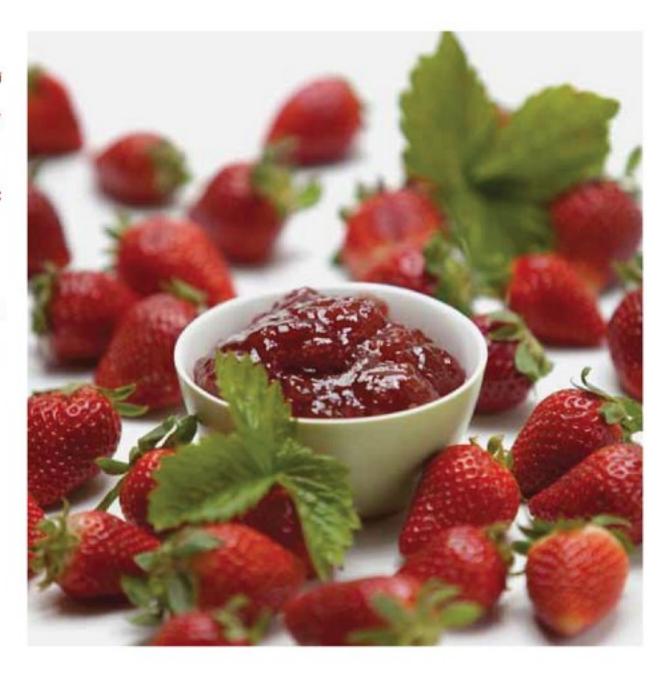
obsah jahod 40 % senzorika 30 % konzervační látky 10 % dodržení deklarace 20 %

0

Slovníček pojmů

- refraktometrická sušina její množství udává obsah cukru v procentech;
- přírodní sladidlo zahrnuje cukr řepný i třtinový, cukr hroznový neboli glukózu, cukr ovocný neboli fruktózu, glukózofruktózový sirup, med či jiné monosacharidy a disacharidy přírodního původu;
- sladidlo je označení pro umělá sladidla;
- arónie je plod stromu s českým názvem temnoplodec černý, vzhledově připomíná černé jeřabiny; pro vysoký obsah rostlinných barviv antokyanů sytě modrofialové barvy jsou plody arónie často používány jako surovina k přibarvování výrobků z červeného ovoce;
- floridzin látka charakteristická pro jablka; její přítomnost ve výrobku je pro chemiky důkazem, že dražší ovoce bylo nahrazeno levnějšími jablky.

Všechny nefalšované

Pátrání po náhražkách v jahodovém džemu vždy začíná hledáním jablek. Když se výrobce rozhodne nahradit část dražšího ovoce nějakým levnějším, nejčastěji sáhne právě po nich. Potravinářští chemici však v dnešní době dokážou jablka v ovocné směsi bezpečně odhalit. Jako jediné ovoce totiž obsahují látku zvanou floridzin, kterou lze nalézt laboratorními metodami. Floridzinovým detektorem lži však prošly všechny testované výrobky bez ztráty kytičky. Jazykem laboratorních protokolů: přítomnost jablek nedetekována.

Tím ovšem testy na "čistokrevnost" jahodových džemů a pomazánek neskončily. Přítomnost dalšího jiného ovoce, než jsou jahody, byla zkoumána sofistikovanou metodou, při níž byly jednotlivé výrobky podrobeny detailní chemické analýze zjišťující prvky a sloučeniny ve výrobcích. Naměřené hodnoty byly porovnány se vzorovým složením jahod, vypracovaným mezinárodní Asociací výrobců džusů a nektarů (AIJN). Rovněž v této zkoušce všechny

výrobky obstály, to znamená, že se vyznačovaly všemí parametry jahodovosti. Bylo v nich tedy přesně tolik draslíku, hořčíku, vápníku či fosforu a dalších relevantních parametrů, kolik jich je v typických jahodách.

Jahodové perpetuum mobile se nekonalo

V další části testu nás zajímalo, zda výrobky skutečně obsahují takové množství jahod, kolík jich bylo deklarováno na obalu. Podle etiket jednotlivých výrobků se pohybovalo od 40 až do 100 procent. Analýzy však odhalily obsah jahod od 47 do 79 procent.

Výrobek, který sliboval ohromujících sto procent jahod, jich podle laboratoře měl 76 procent. Šlo o 100% ovocnou pomazánku z jahod (Menz & Gasser, Itálie). Takový rozdíl mezi deklarovaným a skutečným obsahem jahod v obdobných případech označuje Státní zemědělská a potravinářská inspekce za klamání spotřebitele.

Že je na výrobku něco divného, signalizuje údaj o množství cukru na obalu. Na etiketě je uvedeno, že sto gramů vý-

robku obsahuje 29,4 gramu cukru. To je technicky nemožné. Ve sto gramech samotných jahod totiž je - v závislosti na odrůdě - jen pět až sedm gramů cukru. Jestliže by tedy výrobek byl jen ze samých jahod a ničeho jiného, muselo by v něm být cukru mnohem méně, a to asi čtyřikrát, než deklaroval výrobce. Jasno do záhady vnesly až laboratorní testy, které ukázaly, že jahod bylo skutečně hodně, ale takřka o čtvrtinu méně, než výrobce uvedl. Ve výrobku bylo naměřeno třicet procent cukru, jak ostatně přiznal i sám producent. Rovněž na obalu deklarovaná šťáva z červeného ovoce, koncentrovaná citrónová šťáva a pektin napovídají, že se pomazánka jen ze samých jahod skládat nemůže.

Ach ta čeština...

Že si italský výrobce nedělá s přesností násilí, lze zjistit i z dalších údajů na etiketě. Složení v němčině deklaruje použití hroznového cukru (traubenzucker), v češtině uvádí "koncentrát hroznové šťávy". A aby zmatků nebylo málo, tento výrobek, tedy 100% ovoc-

Hledáme na obalech

Potravina s označením džem musí mít na obalu údaj o množství použitého ovoce v gramech na sto gramů výrobku. Pro obyčejný jahodový džem je předepsáno nejméně 350 gramů jahod, pro výběrový pak minimálně 450 gramů. Vždy musí být uveden celkový obsah cukru v gramech na sto gramů džemu. Výrobci občas používají místo slova cukr termín přírodní sladidlo. Při čtení etikety je třeba vzít v úvahu, že samotné jahody obsahují cukr, kterého v nich podle odrůdy je pět až sedm gramů ve sto gramech. Na obalech uvedené celkové množství cukru tedy zahrnuje jak cukr z ovoce, tak cukr přidaný výrobcem. Jahodové džemy obyčejné i jahodové džemy výběrové (Extra) musí mít nejméně 60 gramů cukru na sto gramů výrobku. Pro výběrové džemy (Extra) s označením méně sladké je předepsáno 52 až 59 gramů cukru na sto gramů výrobku. Naopak v džemech výběrových (Extra) speciálních musí být cukru nejvýše 40 gramů ve sto gramech výrobku a označení se sníženým obsahem energie/cukru.

Zdroj: Vyhláška č. 157/2003 Sb. pro ovoce, zeleninu a výrobky z nich v platném znění

nou pomazánku z jahod, jsme na pultech našli také pod označením Extra džem jahoda speciální s hroznovým cucrem (převzato v doslovném znění – pozn. red.). Ve slovenštině byl označen jako Jahoda ovocná nátierka s hroznovým cucrom. Podrobněji o rozdílech v označování výrobků v České republice a na Slovensku píšeme na jiném místě.

Nehledě na vysoký obsah jahod – druhý nejvyšší v testu – tento italský výrobek hodnotitelům v senzorické části zkoušek příliš nechutnal a skončil na děleném předposledním místě.

Nejjahodovatějším výrobkem, který jsme testovali, byla jahodová pomazánka Spar Premium Garten Erdbeere vyrobená v Rakousku. Změřeno v ní bylo 79 procent jahod, na obalu jich bylo deklarováno 70 procent. Ani tento výrobek však chutově nenadchl, v senzorice skončil shodně na předposledním místě.

Až na údaje na zmiňovaném italském výrobku (Menz & Gasser) souhlasily všechny deklarované údaje o obsahu ovoce s naměřenými hodnotami. Podrobnosti nabízí naše hodnotící tabulka.

Chaos v označování

Během testu jsme měřili také obsah cukru. Pro pomazánky není stanoveno, kolik ho v nich má být, výběrové džemy ho však musí obsahovat nejméně 60 procent.

Laboratoř zjistila, že ve třech testovaných džemech bylo cukru méně než toto požadované množství a vyjádřila předpoklad, že patrně jde o doprodej starých zásob z doby, kdy v Česku platila vyhláška, že pro všechny džemy bez rozdílu stačí, když budou mít alespoň 45 procent cukru. Tato vyhláška byla zrušena před rokem.

V každém případě je značení výrobků z hlediska dnešní legislativy chybné, i když tolerované. Ministerstvo zemědělství totiž neurčilo, dokdy lze výrobky se zastaralým označením prodávat. Spotřebitel ať si nad tím třeba hlavu ukroutí.

Prvním ze zastarale označených výrobků v našem testu byl Extra džem jahoda (Hamé s.r.o., Kunovice) se změřeným obsahem cukru 54,1 procenta. Podle současné vyhlášky by měl být označen jako džem výběrový (Extra) méně sladký, což je nově zavedená kategorie pro džemy s obsahem cukru od 52 do 59 procent. Do této kategorie by měl být s naměřenými 55,7 procenta cukru zahrnut i výrobek Zentis z Německa na etiketě označený jako džem jahodový výběrový (Extra).

Poslední z trojice, Zuegg Fragole s označením džem extra jahodový (Německo) s 46,2 procenta změřeného cukru podle litery současné vyhlášky už vlastně džemem ani není. S touto "váhovou" kategorií, tedy mezi čtyřiceti a padesáti gramy cukru ve sto gramech výrobku, se v nynější vyhlášce vůbec nepočítá.

Novinkou, kterou vyhláška před rokem zavedla, jsou výběrové (Extra) džemy speciální se sníženým obsahem energie/cukru, jehož v nich smí být nejvýše 40 procent. Ale pro tuto kategorii má výrobek Zuegg Fragole cukru moc. Pro kategorii méně sladkých džemů má zase cukru málo. Nejspíš by měl v duchu současné legislativy nést označení jahodová pomazánka.

Pozoruhodné je, že džemy Hamé a Zentis, které by se podle dnešní legis-

♠ Různé ovoce, různý podíl

Pro jednotlivé druhy ovoce je v džemech stanoven různě vysoký závazný podíl. Do džemů výběrových je předepsáno nejméně 450 gramů ovoce na kilogram výrobku. Avšak rybízu, ať už červeného nebo černého, jeřabin, rakytníku, kdoulí a šípků stačí pouze 350 gramů. Zázvoru postačí podle potravinářské vyhlášky 250 gramů, a pokud jde o kešu-jablka, pak 230 gramů do kilogramu výběrového džemu. A plodů mučenky (maracuja) musí být ve výběrovém džemu alespoň 80 gramů. Pro kilogram obyčejného džemu je všeobecně předepsáno 350 gramů ovoce. Červený a černý rybíz, jeřabiny, rakytník, kdoule a šípky musí být v kilogramu džemu zastoupeny nejméně 250 gramy. Pro kešu-jablka je podíl minimálně 160 gramů, pro zázvor 150 a plody mučenky 60 gramů v kilogramu výrobku.

lativy měly prodávat s jiným označením, tedy jako méně sladké, patřily v senzorickém testu mezi lepší průměr. Podle laboratoře si tyto výrobky se sníženým obsahem cukru a vysokým obsahem ovoce zachovaly smyslové vlastnosti kvalitních džemů.

Džemy chutnější než pomazánky

Než se pustíme do detailů senzorického testu, je třeba předem říci, že většina jahodových džemů v něm obstála lépe než téměř všechny jahodové pomazánky. Posuzovatelé se zaměřili hlavně na to, zda mají výrobky přiměřeně červenou barvu, rosolovitou konzistenci a jahodovou, sladkou chuť.

Ukázalo se, že hodnotitelé v zásadě lépe vnímali výrobky s vyšším obsahem cukru než ty, co měly vyšší obsah jahod. Největší rozdíly u testovaných výrobků zaznamenali v příjemnosti vzhledu a intenzitě červené barvy.

Zatímco džemy byly většinou hodnoceny jako vynikající až velmi dobré, horší známky získaly téměř všechny pomazánky.

V senzorice nejlépe obstál jahodový výběrový džem Tesco Finest vyrobený v Belgii. Ve všech šesti sledovaných parametrech se umístil třikrát na prvním, dvakrát na druhém a jednou na třetím místě. Čistou jedničku získal za intenzitu červené barvy, nejlépe obstál v příjemnosti chuti a měl také nejintenzivnější jahodovou chuť. Druhou příčku pak obsadil v příjemnosti vzhledu a konzistence. Vyznačoval se také třetí nejnižší intenzitou pachuti.

Druhé místo v senzorice obsadil Extra jahodový džem Albert Quality od nizozemského dodavatele. Třetí příčku v této části testu zaujal Džem Schwartau Extra jahoda (Německo).

Méně sladké, zato s konzervanty

Nejhorší bodové hodnocení s celkovou známkou 3,1 na pětibodové škále dostala pomazánka Dobrůtka Jahůdka (Albert Quality). Výrobek s obrázkem modrého šmouly na etiketě byl zjevně určen pro nejmladší strávníky a na etiketě upozorňoval, že obsahuje méně cukru než džem. Už podstatně drobnějším písmem na méně nápadném místě bylo ve složení uvedeno, že Dobrůtka Jahůdka obsahuje chemický konzervant kyselinu sorbovou (E 200). Žádný z testovaných džemů ovšem neobsahoval chemické konzervanty, jak jsme si ostatně ověřili v chemické části testu.

Pokud jde o intenzitu jahodové chuti, byla Dobrůtka Jahůdka vyhodnocena jako nejslabší. Na předposledních místech se ocitla v hodnocení příjemnosti chuti, konzistence a vzhledu, i pokud jde o intenzitu červené barvy.

Chemický konzervant, sorban draselný (E 202) obsahovala ještě jedna z testovaných jahodových pomazánek, a to Linessa (Lidl, Německo). Také s nápadným upozorněním, že má o třicet procent méně kalorií. Drobnějším písmem v informaci o složení výrobku pak je napsáno: "Díky sníženému obsahu cukru obsahuje o 30 % méně kalorií v porovnání s běžnými jahodovými džemy, jejichž celkový obsah cukru je 60 g/100 g."

Chemická konzervace je daň za snížený obsah cukru. Lidé, kteří si hlídají kalorie ve stravě si tak musí vyřešit dilema, co je pro ně menším zlem – zda cukr, nebo chemické konzervanty.

Dodejme, že jsme džemy i pomazánky nechali mikrobiologicky vyšetřit, zda v ních nejsou plísně nebo kvasínky. Všechny testované výrobky byly v tomto ohledu nezávadné. ×

0

Á la marmeláda

Náš vstup do Evropské unie znamenal konec jahodové marmelády v Čechách jako marmeláda se smějí označovat jen výrobky z citrusových plodů. Ačkoli mezitím uplynulo deset let, v Hamé Kunovice tuto důležitou změnu jakoby ještě nepostřehli. Na pultech jsme totiž našli výrobek s pozoruhodným označením Ovocná směs á la marmeláda jablečno--jahodová "jahůdka". Ve složení výrobku je deklarováno 30 procent jablek, 19 procent jahod a jedno procento bezinek. O citrusech však žádná zmínka, nebereme-li v úvahu kyselinu citrónovou použitou jako regulátor kyselosti. Pro přirovnání výrobku k marmeládě použilo Hamé francouzský výraz á la, což v překladu do češtiny znamená jako, po způsobu, na způsob, podle. Možná chtěl výrobce udeřit na nostalgickou strunu po staré dobré marmeládě, která vzala za své stejně jako tuzemský rum a pomazánkové máslo. Ale ruku na srdce - není to tak trochu uvádění spotřebitelů v omyl?

Českou cestou ke zmatení spotřebitele

Je to právě rok, co Česká republika pod tlakem Evropské komise musela zpřísnit a zpřesnit potravinářskou vyhlášku pro ovocné džemy. Přesto se v českých obchodech s označením džem dál prodávají výrobky, jejichž složení nesplňuje tyto nové nároky. A budou se smět prodávat ještě tak dlouho, než jim vyprší trvanlivost. Třeba až do konce příštího roku. Ministerstvo zemědělství totiž v džemové vyhlášce nestanovilo žádné konkrétní datum pro doprodej starých zásob. Tak se stalo, že jsme v nynějším testu výběrových jahodových džemů našli i takové, které podle nových předpisů výběrovými džemy nejsou, ačkoli je to na nich napsáno a my jim to vlastně ani nesmime vytknout. Upozornit spotřebitele na tento zákonem posvěcený zmatek nám však níkdo zakázat nemůže.

Evropská unie prosadila, že název džem je pro spotřebitele zárukou určité přesně definované kvality. V Česku ale panuje "džemové dvojvládí". Pokud se má český spotřebitel řídit názvem výrobku, je u nás v případě džemů naprosto bezradný.

Změna Bruselu neunikla

Jak ke zmatení názvů došlo? Vlastně úplně zbytečně. Do roku 2010 se česká vyhláška řídila unijní směrnicí pro džemy, a máme-li předběhnout události, řídí se jí znovu už i v současné době. Ovšem v roce 2010 tehdejší ministr zemědělství Ivan Fuksa podepsal vyhlášku, která změnila požadavky na džemy a už následující rok kvůli tomu Evropská komise pohrozila Česku sankcemi pro neplnění povinností unijního práva. Spor se týkal jednoho odstavce v unijní směrníci, jehož znění si čeští legislativci nesprávně vyložili.

V roce 2013 již jiný ministr zemědělství, Petr Bendl, vyhlášku změnil, aby znovu odpovídala unijním požadavkům a Česko se vyhnulo potížím s bruselskou administrativou. A různé džemy byly na světě – jedny podle nové úpravy, druhé (doprodávané) podle té staré.

Fuksova změna spočívala v tom, že se do džemů směly začít přidávat chemické konzervanty, což předtím nebylo možné. Zároveň byla snížena hranice pro celkový obsah cukru z 60 procent na 45 procent. Méně cukru, zdravější volba, řeklo by se. Šlo tu však jen o úbytek kalorií ve stravě? Účelem změněné receptury bylo, aby výrobci mohli méně sladké, ovšem již chemicky konzervované džemy plnit do plastových obalů, jak se tehdy uvádělo v důvodové zprávě k vyhlášce.

U nás džem, na Slovensku nátierka

Unijní směrnice jasně říká, že v džemu musí být nejméně 60 procent cukru a žádný chemický konzervant, jinak se výrobek nesmí nazývat džem. A tak jsme v důsledku české cesty našli na pultech například výrobek, na jehož etiketě bylo v češtině uvedeno označení džem a ve slovenštině nátierka (pomazánka). Slovenský Potravinový kodex se striktně drží unijní legislativy, zatímco v Česku panovala tři roky jiná pravidla.

Bendlova loňská změna vrátila džemům původní obsah cukru (60 %). Vedle toho vyhláška zavedla i dvě nové kategorie džemů, a to výběrových méně sladkých (52 až 59 % cukru) a výběrových speciálních se sníženým obsahem energie/cukru. Pro ty je povoleno nejvýše 40 procent cukru a jako jediné z výběrových džemů smějí obsahovat chemické konzervanty a umělá barviva, včetně barviv, která mohou způsobovat hyperaktivitu dětí, což jsou E 104 chinolinová žluť, E 110 žluť SY a E 124 Ponceau 4R. Ve výběrových džemech všech kategorií může být cukr zčásti nebo zcela nahrazen umělým sladidlem. 🗙

Test Jahodové džemy výběrové (Extra)

jahodové džemy výběrové (Extra)

	The second district the se		50 COM.				
	Hamé Extra jam jahoda	Bonne Maman Jahodový extra jam	Zentis Belfoutta Auslese Erdbeere	Albert Quality Extra jahodový džem	Penny / Merry Jahoda	Tesco Finest Strawberry Conserve	Lidl / Maribel Strawberry
cena (Kč)	100	100	55	42	40	60	40
hmotnost balení (g)	790	370	340	450	450	340	420
cena za 100 g (Kč)	12,70	27	16,20	9,30	8,90	17,60	9,50
hodnocení kvality	velmi dobře 82 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 76 %	dobře 74 %	dobře 71 %	dobře 68 %
obsah jahod	dobře 76 %	velmi dobře 80 %	dobře 76 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 60 %	uspokojivě 56 %
obsah jahod změřený (g/100 g)	58	60	58	52	52	50	49
senzorika	dobře 76 %	dobře 72 %	dobře 78 %	velmi dobře 88 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 92 %	dobře 78 %
konzervační látky	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
dodržení deklarovaného obsahu jahod	velmi dobře 98 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 86 %	dobře 68 %	dobře 68 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 56 %
obsah jahod deklarovaný (g/100 g)	45	50	50	50	50	55	50
obsah jahod změřený (g/100 g) 10	58	60	58	52	52	50	49
kvasinky a plísně	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
informace							
cukr změřený (g/100 g)	54,1	60,8	55,7	60,3	62,7	60,7	60,1
cukr deklarovaný (g/100 g)	52	60	56	60	63	60	60
výrobce/prodávající	Hamé s.r.o., Kunovice	Maresi Foodbroker s.r.o., Praha	Zentis GmbH & Co. KG, Německo	Geurts Conserven- fabriek bv, Nizozemí	Allfrucht Vetriebs GmbH, Düsseldorf, Německo	Tesco Stores ČR a.s., Praha	Lidl Stiftung & Co. KG, Německo
země původu	Česká rep.	Francie	Německo	Nizozemí	Německo	Belgie	neuvedeno
datum spotřeby	121215	08/2015	4.3.2015	09-2015	31.1.2015	NOV 2015	23.8.2015

klič:

velmi dobře ←→ nedostatečně

rozpětí hodnocení: velmi dobře 100–80 % dobře 79–60 % uspokojivě 59–40 % dostatečně 39–20 % nedostatečně 19–0 % vysvětlivky:

✓ ano × ne

Některá hodnocení mohou být limitována. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy. Do Nejistota měření obsahu jahod je ± 8 g.

Test Jahodové pomazánky

Schwartau	Kaufland /	Zugge
Extra	K-Classic	Zuegg Fragole
Jahoda	Strawberry	Confettura
	Extra Jam	Extra
73	40	80
340	450	320
21,40	8,90	25
dobře	dobře	dobře
68 %	63 %	61 %
uspokojivě 52 %	uspokojivě 48 %	dobře 60 %
48	47	50
velmi dobře	dobře	uspokojivě
84 %	76 %	54 %
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
uspokojivě 52 %	uspokojivě 48 %	dobře 60 %
50	50	50
48	47	50
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
60,5	61,3	46.2
60	63	46,2
-		122
Hero Czech s.r.o., Praha	Kaufland Česká republika v.o.s.,	Zuegg GmbH, Německo
	Praha	
Německo	Německo	Německo
	16.7.2015	9.10.2015

jahodové pon						
Spar Premium Garten Erdbeere	Lidl / Linessa Strawberry Fruit Spread 30%	St. Dalfour Rhapsodie de Fruit Jahoda	Tesco Strawberry Jam	Kaufland / Stilla Dolce Strawberry	Albert Quality Dobrûtka Jahûdka	Menz & Gasser 100% ovocn pomazánka z jahod
78	43	75	85	24,50	32	50
250	420	284	600	410	320	300
31,20	10,20	26,40	14,20	6	10	16,60
dobře 77 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 71 %	dobře 70 %	dobře 60 %	dostatečně 32 %
velmi dobře 92 %	velmi dobře 81 %	dobře 66 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 52 %	dobře 62 %	velmi dobře 90 %
79	62	53	62	48	51	76
uspokojivě 54 %	dobře 68 %	dobře 76 %	uspokojivě 56 %	dobře 70 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 54 %
velmi dobře 100 %	dostatečně 20 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 55 %	velmi dobře 100 %
velmi dobře 82 %	velmi dobře 94 %	dobře 67 %	dobře 66 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 83 %	nedostatečni 12 %
70	50	51	60	40	45	100
79	62	53	62	48	51	76
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
42,5	42,8	52	40,2	35,2	30	30,1
39,8	39	52	43	36	30	29,4
SPAR Česká obchodní společnost s.r.o., Praha	Lidl Stiftung & Co. KG, Německo	St. Dalfour SAS, Francie	Tesco Stores ČR a.s., Praha	Kaufland Česká republika v.o.s., Praha	Geurts Conserven- fabriek bv, Nizozemí	Menz & Gasser SpA, Itálie
Rakousko	neuvedeno	Francie	Polsko	Polsko	neuvedeno	Itálie
26.8.2015	28.11.2014	26.2.2016	28.6.2015	2.1.2016	09-2015	29.5.2015

Test Dětské autosedačky

Chcete mít jistotu, že autosedačka bezpečně ochrání vaše dítě při dopravní nehodě? Právě proto pravidelně testujeme v poslední době na trh uvedené autosedačky a připravujeme pro vás přehledné výsledky, které vám pomohou při správném výběru. Náročné zkoušky opět odhalily výrazné nedostatky v ochraně při nárazu nebo přítomnost nežádoucích látek, ale dobrou zprávou je, že z 15 testovaných modelů to bylo pouze ve dvou případech. Na trhu už se objevují první vlaštovky homologované podle nové směrnice i-Size a jedna "zaletěla" i do naší laboratoře. Její výsledky jsou dobré.

Ochrana pro ne

mensi

dobrá rada

Vitězem testu se stala autosedačka skupiny 0+ pro děti do 13 kg, Recaro Privia (velmi dobře, 4300 Kč). Velmi dobré hodnocení jí neuniklo v žádném sledovaném parametru, ani v ochraně při nárazu, kde získala vůbec nejlepší ohodnocení z testovaných sedaček. Pro snazší používání je možné dokoupit základnu s isofixem, díky které bude opakovaná instalace mnohem snazší. Jako výhodný nákup lze označit sedačky Römer Max-Fix II (dobře, 9390 Kč) a Concord Ultimax.2 (dobře, 8400 Kč) ze skupiny 0+/l, tedy vícerozsahové sedačky pro děti do přibližně čtyř let. Jejich cena je srovnatelná se sedačkami skupiny 0+, pokud započítáme i isofixovou základnu, ovšem budou vám sloužit zhruba třikrát déle. Pro nejmenší děti přesto doporučujeme tzv. vajíčka, která jim poskytují nejlepší ochranu.

Říká se, že opakování je matka moudrosti. Proto si na začátku zopakujme, co je nejdůležitější při koupí dětské autosedačky. Především musí odpovídat váze a velikosti vašeho potomka. Pouze tak mu může její konstrukce poskytnout maximální možnou ochranu při nehodě. Většina autosedaček je stále homologována podle směrnice ECE 44/04 a řadí se do skupin podle hmotnosti dítěte (viz box na straně 19). Na trhu se však objevují první výrobky homologované podle nové směrnice i-Size (ECE R129), které se dělí na skupiny podle výšky dítěte. Zatím to jsou pouze vlastními pásy vybavené autosedačky pro dětí vysoké od 67 do 105 centimetrů - odpovídají skupině 0+ a I, což jsou autosedačky pro děti vážící do 18 kilogramů nebo ve věku přibližně do čtyř let. V našem testu jde konkrétně o model Maxi Cosi 2wayPearl.

Při výběru byste určitě neměli opomenout ani praktické otázky, například kolik místa sedačka v autě zabere, jak složitá je její instalace, jak se poutá dítě a jaké pohodlí mu poskytuje. Z tohoto výčtu je zřejmé, že ideální je, když autosedačku vyzkoušíte přímo ve svém voze a s vaším potomkem.

Ověřuj a prověřuj

Použití i-Size autosedačky je povoleno pouze při ukotvení isofixovými úchyty, které jsou většinou součástí základny. Dále se může používat jen na sedadlech vhodných pro tento typ autosedaček. Základna je totiž vybavena podpůrnou nohou, dalším stabilizačním prvkem, který vytváří oporu sedačky účinnou hlavně při čelním nárazu nebo nárazu zezadu. Umistuje se do prostoru pro nohy posádky na zadních sedadlech, jenže ne všechny vozy jsou pro její použití uzpůsobeny. Některé rodinné vozy mají právě v těchto místech pod podlahou úložný prostor, a funkce podpůrné nohy by tím mohla být ovlivněna. Dalšími důvody mohou být nevhodná konstrukce podlahy, nedostatek prostoru na zadních sedadlech a jiné. Před koupí i-Size autosedačky je proto nutné ověřit, zda-li je kompatibilní s vozidlem, ve kterém bude používána. Tuto informaci získáte od výrobce autosedačky nebo výrobce vozidla.

Ověření kompatibility však doporučujeme i pro všechny ostatní autosedačky s isofixem, protože například u starších vozů, respektive u prvních vybavených isofixem se může stát, že na seznamu schválených typů vozidel nebudou a používání autosedačky ukotvené tímto systémem tedy nebude

S isofixem to jede lépe

Naše dlouholeté zkušenosti z testování dětských zádržných systémů ukazují na dvě oblasti, na kterých stojí a padá bezpečnost dítěte usazeného v autosedačce. Jsou to snadná instalace autosedačky, která eliminuje případné chyby vedoucí ke snížení ochrany, a co nejnižší zatížení klíčových částí těla, tedy

Jak testujeme

podrobný postup testu dětských autosedaček najdete na www.dtest.cz/autosedacky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality dětských autosedaček

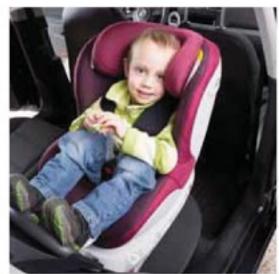
ochrana dítěte 50 % obsluha / komfort 50 %

Autosedačky testujeme s figurinami, které odpovídají jejich váhovému určení. Například vícerozsahové sedačky testujeme celkem se čtyřmi figurinami.

Přehledný návod k použití umístěný přímo na autosedačce je užitečným pomocníkem pro ty, kteří s ní nezacházejí pravidelně.

Na obrázku vlevo dole vidíte upevnění autosedačky pomocí top tetheru. Tento systém zvyšuje stabilitu sedačky.

Sedačka už není pro dítě v této poloze dostatečně prostorná, chybí místo pro nohy. Je zapotřebí ji otočit po směru jízdy. hlavičky a krčku, při nárazu. Nejjednodušší cestou ke snadné instalaci sedačky je přítomnost isofixu, protože narozdíl od bezpečnostního pásu vozidla je postup instalace s isofixem jasný a nezaměnitelný. Isofix také řeší problematiku nedostatečné délky bezpečnostního pásu, kdy je instalace autosedačky někdy až nemožná. Z aktuálně testovaných autosedaček jsou těmito úchyty vybaveny všechny, u takzvaných vajíček (skupina 0+) pak tuto možnost nabízejí základny, které lze k sedačkám koupit.

Jako účinná prevence proti nadměrné zátěži při nehodě funguje převoz dítěte sedícího v autosedačce umístěné proti směru jízdy. Pokud by došlo k čelnímu nárazu, tvrdá skořepina vytvoří pevnou oporu pro hlavičku, krček a zádíčka a nedojde k nebezpečnému trhnutí hlavičky. Tento způsob převozu doporučujeme pro miminka, která nemají dostatečně vyvinutou krční páteř. Proto se všechny autosedačky skupiny 0+ instalují právě takto. Ale pokud to dítěti nevadí, vozte ho v této poloze co nejdéle, tedy i v případě větších autosedaček. Pokud zvolíte polohu po směru jízdy, je nanejvýš důležité dbát na to, aby popruhy autosedačky byly správně utaženy. Mnoho rodičů při tom dělá chyby a nechává popruhy příliš volné. Důvod je

pochopitelný, protože pokud jsou popruhy utaženy správně, tedy tak, že pod ně zastrčíte jen prsty rukou, dítě nemá možnost pohybu a nemusí se mu to líbit. Ovšem právě volné popruhy jsou příčinou snížení ochrany dítěte a možných poranění.

Pohled za oponu

Při zkouškách v laboratoři simulujeme čelní a boční nárazy ve všech možných konfiguracích, které sedačka pro převoz dítěte umožňuje, tedy jak s isofixem, tak s bezpečnostním pásem. Používáme při tom testovací figuríny různých rozměrů, abychom zjistili, jestli poskytuje stejnou míru ochrany bez ohledu na výšku a váhu dítěte. V tabulce pak zveřejňujeme nejhorší výsledek při instalaci autosedačky s isofixem, jehož použití doporučujeme, a pokud při upevnění sedačky bezpečnostním pásem vozidla došlo k výraznému snížení ochrany při nárazu, upozorňujeme na to v podrobných poznámkách u daného modelu.

Výsledná hodnocení z testu jsou limitována nejen špatnými známkami za ochranu při nárazových zkouškách, ale také za nepraktickou obsluhu a instalaci. Příklady najdeme i v aktuálním testu. Konkrétně jde o korbičku Jané Matrix Light 2, která je prostorově náročná a obtížně se instaluje. Dále Römer Dualfix, jehož celkové hodnocení snížily popruhy, které nelze dostatečně utáhnout, je-li v sedačce novorozenec, i když tento model spadá do skupiny 0+/I (pro děti od narození do čtyř let). Celkové hodnocení modelu Nania I-Max SP Isofix mírně limitovala její vnitřní prostornost. Přestože je to vícerozsahová sedačka pro děti od 1 roku do 12 let, pro děti vyššího vzrůstu je malá a těsná. A nejhůře dopadla sedačka ABC Design Resius skupiny 0+ (takzvané vajíčko pro děti do 13 kg, od narození do 12 až 18 měsíců), která při použití isofixové základny propadla v obou nárazových zkouškách a skončila s nedostatečným hodnocením; při jejím uchycení bezpečnostním pásem vozidla samostatně bez základny je však úroveň ochrany průměrná, respektive dobrá při čelním nárazu a špatná při bočním.

Vítězové a poražení

Nejbezpečnější sedačkou v testu je novinka Recaro Privia pro nejmenší děti. Ve všech zkouškách dostala velmi dobré známky, za ochranu dokonce 90 procent. Jako ke všem ostatním testo-

Autosedačky jako nebezpečné výrobky

Na naších webových stránkách spravujeme rozsáhlou databázi nebezpečných výrobků, kde se čas od času objeví také případy dětských autosedaček. Například v minulém roce měly některé modely značek Peg Pérego, Chicco, Inglesina a Maxi-Cosi vadné spony na popruzich sedačky. U jednotlivých případů je rozepsán detailně problém, jaké hrozí riziko a jaká opatření výrobce přijal. Ten často dobrovolně svolává zboží od spotřebitelů a vadné díly mění nebo mění rovnou celý výrobek. Doporučujeme proto databázi nebezpečných výrobků pravidelně sledovat nebo si nechat automaticky zasílat pravidelné přehledy.

vaným sedačkám skupiny 0+ je i k ní možné dokoupit isofixovou základnu, která výrazně sníží náročnost instalace sedačky při každodenním používání. Základna totiž zůstane v autě a sedačka se pak do ní jednoduše a rychle "zacvakne". Součet obou cen, a teď nemluvíme jen o zmíněném modelu Privia, však není malá částka, vezmeme-li v úvahu, že maximálně za rok a půl budete kupovat novou, větší autosedačku. Proti tomu univerzálnější sedačky skupiny 0+/I, které v ideálním případě "rostou" s dítětem až do jeho čtyř let, jsou cenově mnohem výhodnější. Nestojí ani dvakrát tolik a přitom vám budou sloužit zhruba třikrát déle. Ovšem je tu jeden háček. Univerzálnost totiž může být jak výhodou, tak zároveň nevýhodou, protože kvůli ní není možné výrobek specializovat, lépe přizpůsobit dané velikosti dítěte. V případě autosedaček to znamená, že kvůli větší konstrukci se snižuje míra ochrany nejmenších dětí, obzvlášť při bočním nárazu, kdy širší sedačka netvoří tak dobrou oporu hlavičky jako užší vajíčko (skupina 0+).

Nešlo by to bez nich?

Sedačka Römer Max-Fix II je nástupce modelu Max-Fix, který v našem minulém testu neuspěl, když jsme v jeho potahu našli vysokou koncentraci nežádoucích chemických látek. Jsme rádi, že na naše zjištění výrobce zareagoval pozitivně, a jak se potvrdilo ve výsledcích aktuálního testu, sedačku "oblékl" do nového, nezávadného potahu. Na trhu je tedy teď k dostání model Römer Max-Fix II s tímto novým potahem, který je konstrukčně a mírou ochrany shodný s prvním modelem Max-Fix. I na něj můžete stále v obchodech narazít, ovšem jak výrobce v tiskové zprávě zveřejněné na svých stránkách ujišťuje, i ten je dodáván s nezávadným potahem. Přítomnost nežádoucích chemických látek jsme však tentokrát objevili v potahu sedačky Silver Cross Simplicity, konkrétně šlo o vysokou koncentraci zpomalovačů hoření a také fenolů. Doufáme, že i v tomto případě výrobce zareaguje a sedačka dostane nezávadný potah. x

www.dtest.cz/autosedacky V naší online databázi najdete bez jedné stovku dalších autosedaček otestovaných od roku 2011. Bohatě jsou tu zastoupeny všechny hmotnostní skupiny, v rámci kterých můžete výsledky jednotlivých modelů jednoduše srovnávat. Na webu nově najdete i výsledky testů autosedaček při použití bezpečnostních pásů vozu, tedy bez isofixu.

Test Dětské autosedačky

	0/0+
	Jané Matrix Light 2
průměrná cena sedačky (Kč)	5790
průměrná cena základny (Kč)	5960
hodnocení kvality	dostatečně 38 %
ochrana ditěte	dobře 71 %
náraz: čelní / boční	++/0
vedení pásů	+
stabilita na sedadle vozu	+
obsluha / komfort	dostatečně 38 %
návod k použití	+
nárok na prostor ve voze	
instalace sedačky	-
riziko chybné instalace	0
poutání dítěte	+
přízpůsobení vzrůstu dítěte	+
prostornost sedačky	+
poloha vsedě	+
komfort dítěte	0
čištění	++
kvalita zpracování	++
nežádoucí látky	velmi dobře 90 %
technické údaje a vybavení	
testovaná instalace	s isofixovou základnou
hmotnost dítěte (kg)	0-13
hmotnost sedačky / základny (kg)	6 / 10,3
pozice: po / proti směru jízdy	x/v
poutání ditěte: pás vozidla / sedačky / nárazový pult	x/~/x
polohovatelnost	1
poutání sedačky: pás vozidla / isofix	X/V
kotevní bod top tether	×
podpůrná noha	1

0+					
Recaro Privia	Concord Air.Safe	Cybex Aton Q	BeSafe iZi Go X1	Kiddy Evolution Pro 2	ABC Design Risus
4300	4790	4890	4200	nestanovena 1)	2490
3600	4990	2990	3990	3590	3190
velmi dobře	dobře	dobře	dobře	dobře	nedostatečně
85 %	78 %	78 %	75 %	73 %	0 %
velmi dobře 90 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 85 %	dobře 73 %	dobře 78 %	nedostatečně 0 %
++/++	++/+	+/++	+/+	++/+	/
++	+	+	0	+	0
+	+	+	+	+	+
velmi dobře 81 %	dobře 78 %	dobře 76 %	dobře 76 %	dobře 67 %	dobře 68 %
+	++	++	+	++	+
0	0	+	0	0	+
+	+	++	++	++	+
++	++	+	++	0	+
+	+	+	+	+	+
++	+	++	++	++	0
++	++	+	+	+	+
+	+	+	+	+	+
+	+	+	+	+	+
+	+	++	++	++	+
+	++	++	++	++	+
velmi dobře 90 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 90 %
					200
s isofixovou základnou	s isofixovou základnou				
0-13	0-13	0-13	0-13	0-13	0-13
4/5,4	3,1/6,5	4,8 / 5,2	3,8 / 6,1	4,8 / 6,2	3,1 / 6,9
X/V	X/V	x/✓	x/v	X/V	×/~
x/~/x	x/~/x	x/ / /x	x/~/x	x/~/x	x/~/x
x	x	x	x	x	×
x/~	x/✓	x/~	x/~	x/v	x/~
×	×	×	×	×	×
/	1	~	1	~	✓

klíč: velmi dobře ←→ nedostatečně

rozpětí hodnocení:

velmi dobře 100-80 % dobře 79-60 % uspokojivě 59-40 % dostatečně 39-20 % nedostatečně 19-0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

1) sedačka se objeví na českém trhu v červnu 2014

²⁰ součástí sedačky je isofixová základna

3) Na trhu je k dostání i model Kid XP bez isofixu, jehož výsledky jsou prakticky shodné jako pro model Kidfix XP při instalaci bez isofixu. Všechny výsledky naleznete v naší online databázi.

Pro sedačky i-Size už není rozhodující hmotnost, ale velikost dítěte.

P. Land
Silver Cross
Simplicity
4400
3900
nedostatečně
0 %
dobře
79 %
++/+
+
+
velmi dobře
80 %
+
+
++
++
+
+
++
+
+
0
0
nedostatečně
0 %
s isofixovou
základnou
0-13
4/7,1
×/~
YIZIY

Römer	Concord	Römer
Max-Fix II	Ultimax.2	Dualfix
9390 ²⁾	8400 2	11 490 ²
X 2)	× 21	X 2)
dobře	dobře	dostatečně
72 %	70 %	20 %
dobře 69 %	dobře 68 %	dostatečně 20 %
++/0	+/0	+/0
+	+	
+	+	++
dobře 75 %	dobře 71 %	dobře 72 %
++	++	+
0	+	0
+	+	+
++	++	++
+	0	0
++	0	++
++	+	+
+	+	0
+	0	0
+	+	+
++	+	++
velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 89 %
s použitím isofixu	s použitím isofixu	s použitím isofixu
0-18	0-18	0-18
12,9 / X	8,9 / 7,2	14,9 / X
×/~	111	111
x/ / /x	x/~/x	x/~/x
/	1	1
×/✓	X/V	x/~
×	×	×
/	1	1

1
Chicco Oasys 1
6300 ²⁾
× 21
dobře 71 %
dobře 73 %
+/+
++
++
dobře 69 %
+
++
0
++
+
++
+
0
+
++
velmi dobře 90 %
a manastatus
s použitím isofixu a top
tetheru
9–18
13,7 / X
✓/×
x/~/x
~
×/~
~
×

I-Max SP Isofix
2800
×
uspokojivě 55 %
uspokojivě 58 %
-/+
+
+
uspokojivě 55 %
+
+
0
+
0
-
+
+
+
+
uspokojivě 59 %
s použitím isofixu
9-36
8,4/×
✓/×
✓/✓/×
×
x/~
×
×

1/11/111 Nania I-Max S

II/III	100
Rōme Kidfix	
4950	V.
×	
dobře 71 %	
dobře 70 %	•
+/+	
++	
+	
dobře 72 %	9
++	
+	
+	
++	
+	
++	
0	
+	
+	
++	
velmi 88 %	dobře

iSize 67-105	cm
Maxi-Cosi 2wayPearl	
6800	
4400	
dobře 72 %	
dobře 67 %	
+/0	
+	
+	
dobře 78 %	
+	
-	
++	
++	
0	
++	
++	
+	
0	
+	
++	
velmi dobře 89 %	

s isofixovou základnou
0-13
4/7,1
×/✓
x/ / /x
×
×/✓
×
/

1	s použitím isofixu	s použitím isofixu	s použitím isofixu	
	0-18	0-18	0-18	
	12,9 / X	8,9 / 7,2	14,9 / X	
	×/~	111	111	
	x/~/x	x/~/x	x/~/x	
	1	1	/	
	×/✓	×/~	x/~	
	×	×	×	
	/	1	1	

ooužitim ofixu	s použitím isofixu
36	15-36
4/x	6,8/×
/ x	✓/×
/~/×	✓/x/x
	×
11	111
	×
	×

s použitím isofixové základny
×÷
7,3 / 6,4
V/V
x/ / /x
/
x/~
×
,

Hmotnostní skupiny autosedaček

0+ - pro miminka do 13 kg (do 12 až 18 měsíců)

I - pro děti od 9 do 18 kg (zhruba od 1 do 4 let)

II - pro děti od 15 do 25 kg (zhruba od 3 do 7 let)

III - pro děti od 22 do 36 kg (zhruba od 6 do 12 let)

Test Dětské autosedačky

Jané Matrix Light 2 dostatečně (38 %)

5790 Kč + 5960 Kč (isofix základna) polohovací autosedačka skupiny 0 a 0+ vybavena pásy; možnost instalace do 10 kg přes dvě zadní sedadla nebo do 13 kg proti směru jízdy, lze upevnit pásem vozidla nebo použit isofixovou základnu

- velmi dobrá ochrana při čelním nárazu; dobré vedení pásu; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; snadné poutání ditěte; dobrá opora nohou, pohodlná pozice v sedačce; snadno snímatelný potah (lze prát v pračce); výborná kvalita zpracování
- průměrná ochrana při bočním nárazu; riziko chybné instalace; velmi náročná instalace; prostorově náročná; tvrdé polstrování; omezený výhled z vozu

Recaro Privia velmi dobře (85 %) 4300 Kč + 3600 Kč (isofix základna) autosedačka skupiny 0+ vyba-

autosedačka skupiny 0+ vybavena pásy; instalace proti směru jízdy; lze upevnit bezpečnostním pásem vozidla nebo použít isofixovou základnu

- velmi dobrá ochrana při čelním i bočním nárazu; dobré vedení pásu; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; malé riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky i poutání ditěte; prostorná a pohodlná; dobrý výhled z vozu; snadno snímatelný potah (lze prát v pračce); dobrá kvalita zpracování; lehká
- prostorově náročnější; při instalaci bez isofixu pouze průměrná ochrana při bočním nárazu a komplikovaná instalace sedačky (je zapotřebí dlouhý pás vozidla)

Concord Air.Safe velmi dobře (81 %) 4790 Kč + 4990 Kč (isofix základna) autosedačka skupiny 0+ vybavena pásy; instalace proti směru

autosedačka skupiny 0+ vybavena pásy; instalace proti směru jízdy; lze upevnit bezpečnostním pásem vozidla nebo použít isofixovou základnu

- velmi dobrá ochrana při čelním nárazu, dobrá při bočním; dobré vedení pásu; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; minimální riziko chybné instalace; snadné poutání ditěte i instalace sedačky; prostorná a pohodlná; potah lze prát v pračce; výborná kvalita zpracování; lehká
- prostorově náročnější; potah se obtížně sundává

Cybex Aton Q velmi dobře (80 %) 4890 Kč + 2990 Kč (isofix základna) autosedačka skupiny 0+ vybavena pásy; instalace proti směru

vena pásy; instalace proti směru jízdy; lze upevnit bezpečnostním pásem vozidla nebo použít isofixovou základnu

- dobrá ochrana při čelním nárazu, velmi dobrá při bočním; dobré vedení pásu; stabilita ve vozidle; malé riziko chybné instalace; snadné poutání dítěte i instalace sedačky; prostorná a pohodlná; dobrý výhled z vozidla; snadno snímatelný potah (lze prát v pračce); výborná kvalita zpracování
- při upevnění sedačky pásem vozidla se snižuje její stabilita a také komfort dítěte

Römer Max-Fix 2 dobře (72 %), 9390 Kč

polohovací autosedačka skupiny 0+, I vybavena pásy; instalace proti směru jízdy; lze upevnit pouze isofix úchyty

- velmi dobrá ochrana při čelním nárazu; snadná práce s popruhy sedačky; stabilita ve vozidle; minimální riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky i poutání dítěte; centrální utahování pásu; prostorná; pohodlná pozice; výborné polstrování; potah lze vyprat v pračce; výborná kvalita zpracování
- průměrná ochrana při bočním nárazu; prostorově náročnější; nepohodlná opora nohou; omezený výhled z vozu; velmi těžká

Concord Ultimax.2 dobře (70 %), 8400 Kč

polohovací autosedačka skupiny 0+, I vybavena pásy; do 13 kg instalace proti směru jizdy, od 9 do 18 kg po směru jízdu; lze upevnit pouze isofix úchyty

- dobrá ochrana při čelním nárazu; snadná práce s popruhy sedačky; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; minimální riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky; pohodlná a prostorná; potah lze prát v pračce; dobrá kvalita zpracování
- průměrná ochrana při bočním nárazu; obtížné poutání dítěte; omezený výhled z vozu; komplikované snímání potahu

Römer Dual-Fix dostatečně (20 %), 11 490 Kč

polohovací autosedačka skupiny 0+, I vybavena pásy; do 18 kg instalace proti směru jízdy, od 9 do 18 kg možnost i po směru jízdu; Ize upevnit pouze isofix úchyty

- dobrá ochrana při čelním nárazu; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; minimální riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky; dobré polstrování; snadno snímatelný potah (lze prát v pračce); výborná kvalita zpracování
- průměrná ochrana při bočním nárazu; nepraktické vedení pásu a komplikované poutání ditěte (novorozenci dokonce nemohou být řádně upoutáni); nepohodlná sedačka; omezený výhled z vozu; velmi těžká

Chicco Oasys 1 dobře (71 %), 6300 Kč

polohovací autosedačka skupiny I vybavena pásy; instalace po směru jízdy; lze upevnit pouze isofix úchyty a systémem top tether

- dobrá ochrana při čelním i bočním nárazu; velmi snadná práce s popruhy sedačky; snadné nastavení sedačky; dobrá stabilita; minimální riziko chybné instalace; snadné poutání dítěte; snadno snímatelný potah (lze prát v pračce); výborná kvalita zpracování; prostorově nenáročná; dobrá opora nohou
- obtížná instalace; nepohodlná pozice v sedačce; omezený výhled z vozu; velmi těžká

BeSafe iZi Go X1 dobře (75 %) 4200 Kč + 3990 Kč (isofix základna)

autosedačka skupiny 0+ vybavena pásy; instalace proti směru jízdy; lze upevnit bezpečnostním pásem vozidla nebo použít isofixovou základnu

dobrá ochrana při čelním i bočním nárazu; dobré vedení pásu; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; minimální riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky i poutání dítěte; prostorná a pohodlná; dobrý výhled z vozu; snadno snímatelný potah (lze prát v pračce); výbomá kvalita zpracování; lehká

prostorově náročnější

Kiddy Evolution Pro 2 dobře (73 %), cena nestanovena

+ 3590 Kč (isofix základna) autosedačka skupiny 0+ vybavena pásy; instalace proti směru jízdy; lze upevnit bezpečnostním pásem vozidla nebo použít isofixovou základnu

velmi dobrá ochrana při čelním nárazu, dobrá při bočním; dobré vedení pásu; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; malé riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky i poutání dítěte; velmi dobrá opora nohou, pohodlná pozice; dobrý výhled z vozu; snadno snímatelný potah (lze prát v pračce); výborná kvalita zpracování

tvrdé polstrování sedačky;
 prostorově náročnější

ABC Design Risus nedostatečně (0 %)

2490 Kč + 3190 Kč (isofix základna) autosedačka skupiny 0+ vybavena pásy; instalace proti směru jízdy; lze upevnit bezpečnostním pásem vozidla nebo použít isofixovou základnu

stabilita ve voze; minimální riziko chybné instalace; snadné poutání dítěte; centrální utahování popruhů; prostorná a pohodlná; snadno snímatelný potah; dobrá kvalita zpracování; lehká

velmi špatná ochrana při obou nárazech (při instalaci s bezpečnostním pásem vozidla je ochrana průměrná); nepraktické vedení pásu vozidla; obtížná instalace (pouze s bezpečnostním pásem); potah je nutné prát ručně

Silver Cross Simplicity nedostatečně (0 %) 4400 Kč + 3900 Kč (isofix základna)

autosedačka skupiny 0+ vybavena pásy; instalace proti směru jízdy; lze upevnit bezpečnostním pásem vozidla nebo použít isofixovou základnu

velmi dobrá ochrana při čelním nárazu, dobrá při bočním; dobré vedení pásu; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; minimální riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky i poutání dítěte; prostorná; dobrá opora nohou i pozice v sedačce; dobrý výhled z vozu; dobrá kvalita zpracování; lehká

tvrdé polstrování; obtížně snimatelný potah (nutné prát v ruce); při instalaci bez isofixu je ochrana při bočním nárazu pouze průměrná; vysoká koncentrace nebezpečných látek (zpomalovače hoření a fenoly)

Nania I-Max SP Isofix uspokojivě (55 %), 2800 Kč

autosedačka skupiny I, II, III vybavena pásy; instalace po směru jízdy – do 18 kg za použití isofixu a top tetheru, od 15 kg pouze s bezpečnostním pásem vozidla dobrá ochrana při bočním nárazu; dobré vedení pásu; stabilita ve vozidle; malé riziko chybné instalace; prostorná; dobrá opora nohou; pohodlná pozice; dobrý výhled z vozu; snadno snímatelný potah; dobrá kvalita zpracování 👄 špatná ochrana při čelním nárazu; komplikovaná instalace sedačky i poutání dítěte; tvrdé polstrování; úzká sedačka; potah

je nutné prát v ruce

Römer Kidfix XP dobře (71 %), 4950 Kč

autosedačka skupiny II, III; instalace po směru jízdy; lze upevnit bezpečnostním pásem vozidla nebo isofix úchyty

dobrá ochrana při čelním i bočním nárazu; výborné vedení pásu vozidla; stabilita ve vozidle; minimální riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky i poutání dítěte; prostorná; dobrá opora nohou i polstrování; dobrý výhled z vozu; snadno snímatelný potah (lze prát v pračce); výborná kvalita zpracování

 úzká sedačka; nepohodlná pozice; při instalaci bez isofixu je ochrana při bočním nárazu pouze průměrná

Maxi-Cosi 2wayPearl dobře (72 %)

6800 Kč + 4400 Kč (isofix základna)
polohovací autosedačka homologovaná podle nové směrnice
i-Size; pro děti od 67 do 105 cm
výšky; instalace po i proti směru
jízdy s použitím isofixové základny
dobrá ochrana při čelním ná-

dobrá ochrana při čelním nárazu; snadná práce s popruhy sedačky; stabilita ve vozidle; centrální utahování popruhů; minimální riziko chybné instalace; snadná instalace sedačky; prostorná; pohodlná pozice; snadno snímatelný potah; výborná kvalita zpracování

průměrná ochrana při bočním nárazu; komplikované poutání dítěte; omezený výhled z vozu; nepohodlná opora nohou; prostorově náročná

vítěz testuvýhodný nákup

Nové testy mobilních telefonů na www.dtest.cz/mobily

V naší online databázi nově najdete výsledky aktuálních top modelů Samsung Galaxy S5, HTC One Max, Nokia Lumia 1520 či kuriozity v podobě ohebného LG G Flex.

Na nejvyšší celkové hodnocení dosáhl z novinek Samsung Galaxy S5, dosud nejlépe hodnocený telefon Samsung Galaxy Note 3 se mu však z trůnu sesadit nepodařilo. Nový vlajkový model jihokorejské společnosti tradičně nabízí vysoký výkon či velmi dobrý displej, tentokrát s ještě nepatrně větší úhlopříčkou (129 milimetrů či 5,1 palce), a k tomu řadu nadstandardních funkcí. Jeho fotoaparát patří co do rychlosti i kvality snímků mezi nejlepší na trhu, dobrá je rovněž kamera dovolující pořizovat videa i v ultravysokém rozlišení 3840 x 2160 pixelû (Ultra HD či 4K).

V jádru S5 tepe velice výkonný čtyřjádrový procesor s taktem 2,5 GHz, jako u dalších top modelů je tak práce s telefonem velmi plynulá a problém nepředstavují ani nejnáročnější aplikace a nejnovější 3D hry. K přednostem S5 dále patří kvalitní baterie umožňující více než 20 hodin nepřetržitého hovoru nebo 7 hodin brouzdání po internetu. Pokud vám ani to nestačí, je tu speciální úsporný režim, který výrazně omezí funkce telefonu, a dovolí vám tak vyždímat ze zbytků energie maximum.

Galaxy S5 běží na nejnovější verzi Androidu 4.4.2 KitKat a Samsung jako obvykle jeho uživatelské proného vzhledu nabízí například možnost spuštění dvou aplikací vedle sebe. Zajímavou novinkou je čtečka otisků prstů (má ji také HTC One Max), díky které lze snadno telefon odemykat či autorizovat platby přes Pay-Pal. V praxi je o něco méně spolehlivá než u iPhonu 5s a stejně jako v případě telefonu Apple se i tentokrát podařilo hackerům ji poměrně záhy obelstít. V žádném případě se tedy nejedná o stoprocentní způsob zabezpečení.

Další zajímavostí je monitor srdečního tepu nebo krokoměr, telefon je také prachuvzdorný a vodotěsný. Stejně jako předchůdce má S5 plastové tělo, nepůsobí tedy tak luxusním dojmem jako kovové modely Apple iPhone 5s, HTC One Max či Sony Xperia Z1 Compact. V této cenové hladině bychom čekali trochu víc, nicméně dílenské zpracování rozhodně není špatné. Velké rozměry znamenají, že při práci s telefonem leckdy budete používat obě ruce, Samsung se

středí upravil. Kromě odliš-

Blackberry Z30

tento neduh pokouší zmírnit speciálním režimem pro ovládání jednou rukou, ve kterém na ovládací prvky snadno dosáhnete palcem.

Z dalších modelů stojí za zmínku LG G Flex s ohromným 152milimetrovým (6palcovým) displejem, jehož zvláštností je prohnutý tvar a možnost telefon dále do určité míry ohýbat. V praxi to nicméně žádná revoluce není a určitou nevýhodou tohoto řešení jsou trochu nepříjemné odlesky silnějších zdrojů světla na displeji. Také rozlišení 1280x720 pixelů nepatří mezi nejvyšší, byť je plně dostačující a kvalita obrazu velmi slušná. Další zvláštností je samoopravitelný povrch zadní strany telefonu - jemné škrábance se během chvíle samy zacelí, silnější vrypy nicméně zůstanou. Stejně jako Galaxy S5 umí i LG G Flex nahrávat video i v Ultra HD rozlišení, fotoaparát má však spíše průměrný. Celkově se jedná o kvalitní a velmi výkonný

luxusní telefon s dobrou baterií, byť patří mezi nejdražší na trhu.

Dobře se umístil také model Blackberry Z30, na rozdíl od slavných starších modelů tohoto výrobce však nemá fyzickou klávesnici, ale velký 126milimetrový (5palcový) dotykový displej. Nová verze operačního systému Blackberry 10 se od předchozích inkarnací známých ze sérií Bold a Curve výrazně liší a celkově působí moderněji. Největší nevýhodou telefonů Blackberry je však oproti platformám Android a Apple iOS značně omezená nabídka aplikací a her. Podobným neduhem trpí také operační systém Windows Phone, na který spoléhají například modely Nokia Lumia, byť ne v takové míře jako Blackberry.

Pokud patříte mezi méně náročné a nechcete za telefon příliš utrácet, ale zároveň byste rádi kvalitní a výkonný přístroj, máte v současnosti mnoho možností. Vybírat můžete z řady dříve otestovaných modelů, z aktuálního výběru by vás mohl zaujmout třeba výhodný Huawei Ascend G700, který navíc dovoluje použití dvou SIM karet. Z hlediska poměru cena/výkon je atraktivní také v zahraničí úspěšný model Motorola Moto G. U nás se sice oficiálně neprodává, ale vzhledem k jeho dostupnosti v některých českých e-shopech jsme jej přesto do našeho výběru zařadili. x

	cena (Kč)	celkové hodnocení
Samsung Galaxy S5	18 433	velmi dobře (80 %)
LG G Flex	17 756	dobře (76 %)
Blackberry Z30	12 832	dobře (75 %)
HTC One Max	14 995	dobře (74 %)
Nokia Lumia 1520	15 135	dobře (74 %)
Sony Xperia Z1 Compact	13 094	dobře (71 %)
Huawei Ascend G700	5930	dobře (69 %)
Motorola Moto G	5504	dobře (65 %)
Nokia Lumia 1320	7490	dobře (64 %)
Samsung Galaxy Ace 3	4110	dobře (62 %)
LG Optimus F5	4684	dobře (60 %)
Samsung Galaxy Core Plus	4769	dobře (60 %)

Test Napařovací žehličky a parní stanice

Potřebujete si pořídit novou žehličku? Ponořte se s námi do tajů, které vaše rozhodování usnadní. Vzhledem k tomu, že na poli žehlení žádných převratných objevů za poslední rok nepřibylo, stále zůstává hlavní potřebou vybrat takový přístroj, který dobře žehlí, odolává zanesení a snadno se obsluhuje. Ať už patříte k těm, kteří čas strávený u žehlicího prkna chtějí minimalizovat, nebo žehlení milujete, vyplatí se vybrat žehličku, která vám pomůže a vydrží.

Trh nabízí dva typy žehlicích přístrojů, které využívají horkou páru: klasické napařovací žehličky a relativně mladé parní stanice, nazývané též parní generátory. Napařovací žehličky se rychle zahřejí a produkují páru takřka okamžitě, jsou levnější a nevyžadují příliš místa na skladování. To je upřednostňuje u lidí, kteří potřebují kvapně vyžehlit ráno košili a běžet do práce. Manipulace s klasickou napařovací žehličkou je především rychlá a snadná. Parní stanice dokážou rychleji vyžehlit, jsou však prostorově náročnější, dražší a mají pomalejší rozjezd.

Cena příliš nenapoví

K důležitým ukazatelům, které hrají roli při nákupu, patří cena. Srovnáním průměrných částek, za které prodejci žehličky nabízejí, ale bohužel nelze dojít k zjednodušujícímu pravidlu, třeba že dražší znamená lepší. Například žehličky Eta Viento 6284 a Tefal FV3810 Supergliss získaly stejně dobré celkové hodnocení, rozdíl v ceně je ale dvojnásobný. O polovinu levnější Tefal přitom podává lepší výkon při výdeji páry i při žehlení s napařováním, má odolnější žehlicí desku i snazší obslužnost a váží o čtvrtinu méně. Dražší Eta lépe odolává zanášení a do vyšší ceny se pak pravděpodobně promítají další funkce jako je svislé napařování nebo automatické vypínání. První pohled na cenovku tedy výběr nerozlouskne.

Rozdíly existují

Přestože frekvence, šikovnost a chuť k žehlení se u každého velmi liší, lze k těmto vlastnostem přihlížet až ve druhé fázi, kdy přichází na řadu posuzování speciálních funkcí. Někomu přijdou vhod, jiný je vůbec nevyužije. V první fázi by však člověk měl vybírat žehličku, která dobře vyžehlí a vydrží.

Žehlicí výkon námi testovaných modelů vychází až na jednu výjimku v podstatě stejný, hodnocený je jako uspokojivý. Tato dílčí výkonnostní zkouška vyjadřuje, za jak dlouho se podařilo dobře vyžehlit oblečení z polyesteru s bavlnou, z bavlny a džinoviny.

Na podstatné rozdíly jsme však narazilí při zkoušce odolnosti vůči zanesení, během které laboratoř podrobuje žehličky dlouhodobé dynamické zátěži. Dovednost žehličky ubránit své útroby před vodním kamenem patří mezi rozhodující parametry s nejvyšším podílem na celkové známce, nikdo totiž netouží po žehličce, která se zanese a přestane

dobrá rada

Af žehlite často, nebo jen občas, vždy se vyplatí mít k tomu dobrý přístroj. Velkou měrou se na výsledku podílí lidská zkušenost a šikovnost, nicméně dobré žehličce se část úspěchu nedá upřít. V cenách jednotlivých modelů jsou značné rozdíly, kvalitou se však lišit nemusí, jak dokazuje trojice vítězů testu se shodným výsledkem: Philips GC4914/20 PerfectCare Azur (velmi dobře, 2290 Kč), Tefal FV5335 Aguaspeed Time Saver 30 (velmi dobře, 1250 Kč) a Tefal FV9625 Autoclean Anti-Calc 25 (velmi dobře, 1730 Kč). Za dobrý přístroj ale můžete zaplatit i méně než tisícovku.

než tisícovku.

Parní stanice dopadly, až na jednu výjimku, všechny dobře. I v jejich případě však existují cenové rozdíly, dokonce ještě výraznější než u samostatných žehliček. Nejlepší parní stanici Philips GC7635/30

PerfectCare Pure (dobře, 5000 Kč) lze pořídit za poloviční cenu než druhou v pořadí Philips GC9550/02

PerfectCare Silence (dobře, 9800 Kč). Výhodný nákup pak představuje dvojice bojlerových stanic Tefal, za které zaplatíte méně než tři tisíce.

fungovat nebo se její výkon bude snižovat. Během jedenáctidenní zkoušky žehlí přístroje na robotickém rameni tkaninu za stanovených podmínek – v průběhu se do nich dolévá voda, mají pravidelné přestávky, podle potřeby se čistí a důsledně se měří výdej páry a protékající voda. Pokud žehlička nevydrží pracovat 252 hodin, z testu si odnáší nedostatečnou známku. Pro představu jde o zátěž odpovídající dvouhodinovému žehlení týdně po dobu necelých tří let.

6

Ještě účinněji a lépe

O tom, jak bude po vyžehlení prádlo vypadat, mohou rozhodovat i faktory, které lze snadno ovlivnit:

- Nepodceňujte plochu, na které žehlite. Ideální a zkušenostmi prověřené je stabilní a pevné **žehlicí prkno**. Umožňuje pohodlně stát, opřít se o něj, přetahovat přes jeho okraje košile nebo navlékat na něj sukni. Polstrovanou podložku a potah jde vždy vyměnit. Pro vyšší účinky můžete pod potah umístit alobal teplo se tak bude odrážet zpět a působit z obou stran. Buďte však opatrní, žehlení se zrychlí, tím pádem hrozí, že se oblečení snáz spálí.
- Pokud žehlíte přeschlé košile nebo hodně zmačkané prádlo, vyplatí se je i před žehlením s napařováním trochu zvlhčit vodou z rozprašovače. Textilie se lépe podvoli.
- Někteří experti na žehlení doporučují zařadit do žehlici výbavy světlý froté ručník, který podloží plochu prkna a obalí jeho hrany, které se mohou objevit na jemných látkách v podobě lesklých čar. Srolovaný ručník poslouží i jako výplň při žehlení rukávů.
- Pokud používáte škrob, zažehlete jej podle návodu spíš na nižší teplotu. Vysoká teplota by mohla způsobit jeho odpadávání. Je však vhodné zacházet s ním úsporně, aby oblečení neproměnil ve svěrací kazajku.
- Vyhněte se žehlení špinavého (nevypraného) prádla. Zažehlené nečistoty už těžko vyperete.
- Nikdy nežehlete přes knoflíky, a to ani v případě, že se nacházejí pod látkou. Můžete tím způsobit permanentní změny na látce, které zničí dojem perfektně vyžehlené košile. Vždy žehlete okolo. Z tohoto důvodu je lépe vyhnout se i cedulkám.
- Pokud si nejste jisti, jaký materiál před vámi čeká na vyžehlení, a cedulky chybí, vždy nastavte spíš nižší teplotu. Riziko, že s prvním přiložením žehličky zničíte své oblíbené triko, se tak eliminuje.

Celkové hodnocení odolnosti ovlivňují také další faktory, mezi které patří pokles výdeje páry v čase, množství odpařené vody nebo její únik protékáním. V této náročné zkoušce, která de facto testuje životnost žehliček, propadly modely Sencor SSI8441VT a Electrolux EDB5115RP, obecně nejlépe pak odolávají usazeninám výrobky z dílny Tefal. O prvenství se v tomto směru dělí žehličky Philips GC4914/20 PerfectCare Azur a Tefal FV9625 Autoclean AntiCalc 25, které obstály v dlouhodobém testovacím provozu bez nejmenších problémů.

Rozdíly mezi testovanými modely jsme zaznamenali i ve schopnosti tvorby a výdeje páry. Jak ukazují výsledky jiné zkoušky, tyto vlastnosti však nemají výraznější vliv na samotné žehlení. Určitě se vyplatí věnovat pozornost také obsluze. Odlišnosti existují například v souvislostí s plněním a vyprazdňováním vody. U některých žehliček tento častý úkon nečiní žádné velké potíže, u jiných už může být lehce problematický. Podstatné je i to, zda se dobře nastavuje termostat, jak se žehlička ovládá a jak po prádle klouže. Dobrý skluz prokazuje obecně keramika, smaltované povrchy i teflon či speciálně potažená ocel, naopak dřinu může ztělesňovat deska z broušeného hliníku.

Zástrčka, zapomnětlivost i fyzička

Pokud žehlička obstála v hlavních zkouškách, přichází chvíle zaměřit se při výběru na detaily. Individuální výbava, která odráží zvyky a možnosti uživatele, jej totiž může usnadnit. Máte-li přesně vymezené místo pro žehlicí prkno, víte také, kde sídlí nejbližší elektrická zásuvka. Podle toho lze například upřednostnit přístroj s delším přívodním kabelem – například Eta nabízí přes tři metry, ty nejkratší nedosahují aní dvou metrů.

Patříte-li k začátečníkům nebo nemáte vztah k žehleným materiálům a hrozí reálné riziko, že zvolíte nesprávnou teplotu, vybírejte podle materiálu žehlicí desky i podle toho, jak odolává poškrábání. Povrch, který snadno utrpí šrámy při kontaktu s patentem, zipem nebo knoflíkem, se může na postižených místech přichytávat k látkám s příměsí umělých vláken a způsobovat tím další škody na oblečení.

Nepodceňte ani hmotnost. Přístroj, který tolik neváží, nenavozuje v kombinaci s žehlicí deskou z dobře klouzavého materiálu ani po delším žehlení pocit,

Ukázka dobrého řešení pro uložení přívodního kabelu, kdy je žehlička vybavena konstrukcí, na kterou se dá dobře namotat.

U průhledných konstrukcí je velmi dobře vidět úroveň vody. Nestane se vám tak, že byste do žehličky či stanice nalili větší množství, než je povoleno.

Srozumitelné piktogramy, které umožní používání přistroje bez dalšího podrobného studia návodu, patří k výbavě dobré žehličky. že dřete v posilovně. Myslete proto na to, kolik času reálně žehlením trávíte i jakou disponujete fyzickou výbavou – i půl kilogramu navíc se při tříhodinové práci pronese. Rozdíl mezi nejlehčí a nejtěžší žehličkou v testu je přitom ještě výraznější, kilový.

Přibližně polovina z testovaných žehliček nabízí funkci pro roztržité uživatele. V případě, že žehlička stojí bez hnutí ve svislé nebo vodorovné poloze, nebo se dokonce převrátí, automaticky se vypne. Pomůže tak předejít katastrofě nebo nechtěným účtům za elektřinu – v případě, že na ni majitel úplně zapomene a odjede na víkend pryč.

Parní stroje 21. století

Možná trochu připomínají součást vesmírné lodi, ve skutečnosti však parní stanice usnadní spoustu práce. Domácnosti, ve kterých se často hromadí v objemných koších zmačkané kusy oblečení čekající na horkou páru a kus žhavého kovu, výkonnost parní stanice ocení.

Testovali jsme dva typy těchto přístrojů. První, který tvoří většinu trhu,
v sobě ukrývá nádrž na vodu, kterou
lze doplňovat kdykoliv během žehlení.
Druhý typ stanic (Tefal GV5225 a GV5245
Easy Pressing) zahřívá vodu v plném
natlakovaném bojleru, který umožňuje
doplnění až tehdy, když se veškerá
voda spotřebuje. Jeho nevýhodou je, že
se nádrž s vodou na počátku déle zahřívá, na druhou stranu pak již v průběhu
žehlení neztrácíte čas doléváním. Námi
testované bojlerové parní stanice vydržely pracovat na jedno naplnění 45,
respektive 54 minut.

> str. 29

Jak testujeme

podrobný postup testu napařovacích žehliček najdete na www.dtest.cz/zehlicky

Jak hodnotime

grafická skladba celkového hodnocení kvality napařovacích žehliček

výdej páry 5 % žehlení s napařováním 20 % odolnost vůči zanesení 40 % odolnost žehlicí desky 5 % obsluha 30 %

Test Napařovací žehličky

	napařovací žehličky					
	Philips GC4914/20 PerfectCare Azur	Tefal FV5335 Aquaspeed Time Saver 30	Tefal FV9625 Autoclean Anti-Calc 25	Tefal FV5370 Aquaspeed Time Saver 70	Bosch TDA5028010 SENSIXX DA50	Rowenta DW9220 Steamforce
průměrná cena (Kč)	2290	1250	1730	1800	1350	2220
hodnocení kvality	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80%	dobře 78 %	dobře 74 %	dobře 72 %
výdej páry	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 80%	velmi dobře 82 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 84 %
výdej páry: maximální / střední teplota	++/×"	++/++	++/-	++/0	++/+	++/0
žehlení s napařováním	uspokojivě 50 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 56%	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 53 %
kvalita vyžehlení: polyester / bavlna / džíny	+/0/0	+/0/0	+/0/0	0/0/0	+/0/0	+/0/0
odolnost vůči zanesení	velmi dobře 100 %	velmi dobře 98 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 93 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 93 %
dlouhodobá zkouška	++	++	++	++	++	++
stálost výdeje páry	++	++	++	+	++	+
odolnost žehlicí desky	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	dobře 70 %
obsluha	dobře 70 %	dobře 69 %	dobře 69%	dobře 71 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 55 %
rychlost výroby páry (max. teplota)	++	++	++	++	++	++
návod k použití	++	0	0	0	0	++
zapnutí a zahřátí	+	+	+	+	+	+
přívodní kabel	++	++	++	++	++	++
ukazatel stavu vody / plnění a vyprazdňování	++/+	0/++	0/++	0/++	-/0	-/0
světelná kontrolka / nastavení termostatu	++/×"	-/++	-/++	-/++	/+	-/+
ovládací prvky / ovládání pohybu žehličky	++/	++/0	+/0	+/0	-/0	-/-
skluz / tvar žehlici desky	++/++	++/+	++/+	+/+	+/++	++/++
riziko popálení	++	++	++	++	++	+
čištění a odvápňování / skladování	+/++	0/++	+/++	++/++	0/++	0/+
technické údaje a vybavení						
maximální příkon (W)	2600	2400	2600	2400	2800	2750
hmotnost (kg)	2,1	1,7	2,1	1,7	1,9	2,1
změřený objem zásobníku na vodu (I)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
ukazatel stavu vody	1	~	~	x	~	/
přívodní kabel: uložení / délka (m)	✓/2,1	✓/2,0	✓ / 2,5	✓/2,0	✓ / 2,5	✓/2,5
materiál žehlicí desky	T-ionic glide	smaltovaný hliník	smaltovaný hliník + palladium	smaltovaný hliník + palladium	nerezová ocel potažená keramikou	nerezová ocel
deklarovaný výdej páry max. / konst. (g/min)	190 / 50	130 / 40	200 / 50	160 / 40	180 / 40	200 / 50
parní ráz	×	1	~	/	~	1
plynulý výdej páry	×	×	×	×	×	×
svislé napařování / kropení	111	111	111	111	111	111
nastavení množství vydávané páry: manuální / automatické	✓/X	✓/X	×/~	✓/×	✓/×	x/v
automatické vypínání: ve svislé poloze / vodorovné poloze / při převrácení	11111	11111	x/x/x	x/x/x	x/x/x	x/x/x
výrobcem doporučená frekvence čištění	každý měsíc	každý měsíc	sběrač každé 4 měsíce, žehlička ročně	každý měsíc	každé 2 týdny	každé 2 týdny

+ 0 velmi dobře ←→ nedostatečně rozpětí hodnocení: velmi dobře 100-80 % dobře 79-60 % uspokojivě 59-40 % dostatečně 39-20 % nedostatečně 19-0 %

vysvětlivky: ✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ automatický výdej páry, nelze regulovat

Eta Viento 6284	Tefal FV3810 Supergliss	Tefal FV1215 Inicio	Bosch TDA 502411 E	Philips GC1905/02 1900 series	Philips GC2046/20 EasySpeed Plus	Rowenta DW9240 Steamforce	Sencor SSI8441VT	Electrolux EDB5115RP
1600	850	650	1350	570	900	2550	500	1020
dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 65 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 52 %	dostatečně 37 %	dostatečně 36 %
uspokojivē 48 %	dobře 61 %	dostatečně 32 %	dobře 73 %	dostatečně 33 %	dostatečně 36 %	velmi dobře 92 %	dostatečně 28 %	dobře 62 %
+/	+/0	-/-	+/+	-/-	-/0	++/+	0/	+/+
uspokojivē 48 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 38 %	uspokojivě 53 %
0/0/0	+/0/0	+/0/-	+/0/0	+/0/0	0/0/0	0/-/0	0/-/-	+/0/0
velmi dobře 89 %	dobře 71 %	velmi dobře 93 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 49 %	nedostatečně 16 %	nedostatečně 7 %
++	+	++	0	0	0	0		
0	++	+	++	0	0	+		
velmi dobře 90 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 42 %	velmi dobře 90 %	dobře 60 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 54 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80 %
uspokojivě 54 %	dobře 67 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 59 %	dobře 64 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 52 %
++	++	++	++	++	++	++	++	++
-	0	-	-	-	-	++		+
+	+	+	+	+	+	+	+	+
++	++	++	++	+	+	++	+	0
-/-	+/++	0/-	0/0	+/+	+/+	-/+	0/0	-/-
++/0	+/0	0/0	0/0	+/0	+/+	+/-	+/-	-/-
-/+	0/++	-/-	0/0	+/++	-/0	-/-	0/+	0/++
+/++	++/+	+/0	++/++	+/++	-/++	++/++	+/++	++/0
++	++	++	++	++	++	+	++	++
-/++	-/++	/	0/++	+/-	0/+	0/+	+/-	-/-
2200	2100	1800	2400	1400	2200	3100	2200	2100
2,0	1,4	1,3	1,9	1,2	1,4	2,2	1,6	1,4
),3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3
/	1	1	1	1	~	1	-	1
//3,1	✓ / 1,8	✓/1,8	✓/2,5	✓ / 1,9	✓/2,0	✓/2,5	✓/1,7	✓ / 1,9
eloxovaný hliník	smaltovaný hliník	teflon	keramika	hliník	keramika	nerezová ocel	keramika	keramika
150 / 40	95/30	50 / 20	180 / 40	× / 13	110/35	230 / 65	x/x	90/×
/	~	1	1	×	~	1	-	/
<	×	×	×	×	×	×	×	×
111	x/~	111	111	x/~	111	111	111	111
//×	✓/×	✓/×	✓/×	✓/×	√ / x	x/~	✓/ ×	✓/×
1111	x/x/x	x/x/x	11111	x/x/x	1/1/1	11111	11111	11111
neuvedeno	každý měsíc	každý měsíc	každé 2 týdny	každé 2 týdny	každé 2 týdny	každė 2 týdny	každý měsíc	neuvedeno

Test Napařovací žehličky

Philips GC4914/20 PerfectCare Azur velmi dobře (80 %), 2290 Kč

Tefal FV5335 Aquaspeed Time Saver 30 velmi dobře (80 %), 1250 Kč

Tefal FV9625 Autoclean Anti-Calc 25 velmi dobře (80 %), 1730 Kč

Tefal FV5370 Aquaspeed Time Saver 70 dobře (78 %), 1800 Kč

Bosch TDA5028010 SENSIXX DA50 dobře (74 %), 1350 Kč

Rowenta DW9220 Steamforce dobře (72 %), 2220 Kč

Eta Viento 6284 dobře (68 %), 1600 Kč

Tefal FV3810 Supergliss dobře (68 %), 850 Kč

Tefal FV1215 Inicio dobře (65 %), 650 Kč

Bosch TDA 502411 E uspokojivě (59 %), 1350 Kč

Philips GC1905/02 1900 series uspokojivě (56 %), 570 Kč

Philips GC2046/20 EasySpeed Plus uspokojivě (55 %), 900 Kč

Rowenta DW9240 Steamforce uspokojivě (52 %), 2550 Kč

Sencor SSI8441VT dostatečně (37 %), 500 Kč

Electrolux EDB5115RP dostatečně (36 %), 1020 Kč

0

V čistotě je síla

Pravidelnou péči vyžadují i žehličky. Většina z nich sice s vodním kamenem počítá, k jeho likvidaci však i tak potřebuje lidskou ruku. Pravidelnost údržby závisí zejména na tvrdosti vody, která teče z vašeho kohoutku, a na tom, jak často žehlíte. Moderní žehličky v sobě ukrývají vždy minimálně jedno čisticí zařízení, které odchytu vodního kamene napomáhá. Patří sem odvápňovací tyčinky, odvápňovací kazety a jiné lapače, které výrobci doporučují jednou za čas z přistroje vyjmout a ponořit do vody s octem nebo citronovou šťávou. U některých žehliček taková zařízení najdete i dvě. Na trhu naleznete také žehličky se samočisticím tlačítkem, jehož zmáčknutím umožníte chladnější vodě naráz vniknout do rozpálené parní komory. Teplotním šokem se oddělí nanesený kámen a voda s párou jej vyplaví ven. Čištění je třeba provádět nad dřezem a podle pokynů v návodu. Když před každým žehlením několikrát zmáčknete tlačítko pro parní ráz, také zbavíte žehličku eventuálních nečistot a během práce tak nebudou ulpívat na prádle. Starší nebo hodně zanesené žehličky lze pročistit octovou vodou. Po naplnění nechte celý objem vypařit otvory v žehlicí desce. Potom je zapotřebí celý postup zopakovat s čistou vodou.

59 žehliček a parních stanic na www.dtest.cz

V online databázi na www.dtest.cz/zehlicky naleznete výsledky téměř šedesátky otestovaných modelů žehliček a parních stanic z loňského roku. V tomto vydání publikované výsledky rozšíříme na webu ještě o dva modely značek Braun a Concept, které v době uzávěrky časopisu nebyly kompletně dotestované.

Pára přichází hadicí

Zařízení tvoří dvě části – žehlička a stanice s nádrží na vodu – které spojuje "dvojhadice" vedoucí páru a elektřinu. Se žehličkou z parní stanice se manipuluje snadněji než s klasickou napařovací žehličkou, protože těžká výbava (nádrž na vodu a topné těleso) má své místo v základně, kterou se během žehlení nepohybuje. I tak ale musíte parní stanici občas přenést – zejména při ukládání nebo vytahování z úložného prostoru. Nejlehčí (a zároveň nejlepší testovaná) váží bez vody 3 kg (Philips GC7635/30 PerfectCare Pure), nejtěžší pak 5,7 kg (Domena EasyBox Neo).

Velkou předností parních stanic je jejich schopnost žehlení zrychlit. Stojí za tím hlavně intenzivnější a trvalejší výdej páry (vejde se do nich až třikrát více vody než do parních žehliček), který umožňuje žehlit i víc kusů prádla na sobě a z obou stran najednou. Žehlička parní stanice zvládne srovnatelnou práci i vertikálně, to se týká hlavně těžších látek, jejichž vlákno horkou parou povolí a narovná se. Sako tak může viset na ramínku a přesto se mu dostane skvělé žehlicí péče. V neprospěch stanic nejvíc mluví celková objemnost zařízení, vyšší cena a delší čas, který potřebuje ke zprovoznění.

Všechny námi testované parní stanice

- až na Singer SP2027 - dopadly celkově
dobře. Na rozdíl od napařovacích žehliček polovina testovaných modelů dosáhla
na dobrou známku za žehlení. Vůbec
nejlépe žehlí modely Tefal GV5225 Easy
Pressing a Singer SP2027. Druhý jmenovaný však obdržel jen dostatečnou
známku v celkovém hodnocení kvůli
své neschopnosti čelit útokům vodního
kamene. Odolnost vůči zanesení je
v tomto případě zcela nedostatečná
a ani s obsluhou to není žádná výhra. ×

a

Jak testujeme

podrobný postup testu parních stanic najdete na www.dtest.cz/zehlicky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality parních stanic

výdej páry 5 % výdrž bojleru 5 % žehlení s napařováním 18 % odolnost vůči zanesení 38 % odolnost žehlicí desky 5 % obsluha 29 %

Test Parní stanice

	nami stanica					
	parní stanice	Dhillion	Clamana	Delline		Tefal
	Philips GC7635/30 PerfectCare Pure	Philips GC9550/02 PerfectCare Silence	Siemens TS22XTRM	Philips GC9222/02 PerfectCare Expert	Domena EasyBox Neo	GV5225 Easy Pressing
průměrná cena (Kč)	5000	9800	5550	7000	6990	2770
hodnocení kvality	dobře	dobře	dobře	dobře	dobře	dobře
	78 %	76 %	74 %	73 %	71 %	68 %
výdej páry	velmi dobře 99 %	dobře 74 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 87 %	dobře 63 %
výdej páry: maximální / střední teplota	++/×"	+/×"	++/++	++/×11	++/++	+/+
výdrž bojleru	×	×	×	×	×	dostatečně 33 %
žehlení s napařováním	uspokojivě 50 %	dobře 60 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 55 %	dobře 63 %
kvalita vyžehlení: polyester / bavlna / džíny	+/0/0	+/0/0	+/0/0	+/0/0	+/0/0	+/+/0
odolnost vůči zanesení	velmi dobře 92 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 94 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 89 %
dlouhodobá zkouška	++	++	++	++	++	++
stálost výdeje páry	+	0	+	-	0	0
odolnost žehlicí desky	velmi dobře 90 %	uspokojivě 48 %	velmi dobře 90 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 48 %	velmi dobře 100 %
obsluha	dobře 73 %	dobře 77 %	uspokojivē 52 %	dobře 72 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 44 %
rychlost výroby páry (max. teplota)	++	++	+	++	+	-
návod k použití	++	+	-	+	+	0
zapnutí a zahřátí	0	0	0	0	0	
přívodní kabel a parní hadice	0	+	0	+	0	0
ukazatel stavu vody / plnění a vyprazdňování	++/0	++/++	0/0	+/++	-/++	/-
světelná kontrolka / nastavení termostatu	++/×"	++/×1)	0/+	+/×"	0/++	-/0
ovládací prvky / ovládání pohybu žehličky	++/++	++/+	++/-	++/+	0/0	++/0
skluz / tvar žehlící desky	++/++	++/++	++/+	++/++	++/+	++/+
riziko popálení	++	++	++	-	-	
čištění a odvápňování / skladování	++/0	++/+	-/0	++/+	++/0	-/+
technické údaje a vybavení						
maximální přikon (W)	2400	2400	3100	2400	2100	2320
celková hmotnost bez vody (kg)	3,0	5,4	4,4	4,9	5,7	3,8
hmotnost žehličky (kg)	1,3	1,4	1,1	1,3	1,2	1,0
přívodní kabel: délka (m) / uložení	1,9 / X	1,8/~	1,8/~	1,8/~	1,5 / 🗸	1,8 / 🗸
parní hadice: délka (m) / uložení	1,6 / 🗸	1,9/~	1,9/~	1,8/~	1,7 / 🗸	1,7/~
změřený objem zásobníku na vodu (I)	1,3	1,4	1,2	1,4	1,0	1,0
ukazatel stavu vody	-	~	~	~	-	×
vyjímatelná nádoba na vodu	×	~	×	-	-	×
parní ráz / plynulý výdej páry	x/x	✓/X	✓/×	✓/×	x/x	x/x
parní tryska / umístění parní trysky	x/x	x/x	x/x	x/x	x/x	x/x
materiál žehlicí desky	T-ionic Glide	Steam Glide	Titanium Glissée	Steam Glide	neuvedeno	smaltovaný hliník
deklarovaný výdej páry: max. / konst. (g/min)	240 / 120	360 / 120	220 / X	300 / 120	200 / 200	90/90
automatické vypínání při zastavení páry (min)	7	10	8	10	10	×
výrobcem doporučená frekvence čištění	×	podle indikátoru	podle indikátoru	podle indikátoru	neuvedeno	měsíčně nebo po 10 použitích
úsporný mód	/	✓	~	1	1	×
vypouštěcí uzávěr / indikátor čištění	×/~	na straně / 🗸	na straně / ✔	na straně / 🗸	X/V	x/x

Tefal GV5245 Easy	Singer SP2027
Pressing	
2970	2560
dobře 68 %	dostatečně 35 %
dobře 62 %	uspokojivě 40 %
+/0	-/0
uspokojivě 45 %	×
dobře 62 %	dobře 63 %
+/+/0	+/+/+
velmi dobře 89 %	nedostatečně 15 %
++	
0	
velmi dobře 100 %	dobře 70 %
uspokojivě 44 %	dostatečně 37 %
-	++
0	-
	0
0	-
/-	/-
0/0	0/-
+/0	-/0
++/+	+/0
++	
-/+	-/
2320	2200
3,9	3,9
1,0	0,8
1,8/~	1,5 / X
1,6/~	1,7 / X
1,0	1,3
×	1
×	1
x/x	x/x
x/x	x/x
smaltovaný hliník	keramika
90 / 90	x/x
×	×
měsíčně nebo po 10 použitích	měsíčně nebo po 10 použitích
/	×
x/x	na straně / 🗙

Philips GC7635/30 PerfectCare Pure dobře (78 %), 5000 Kč

Philips GC9550/02 PerfectCare Silence dobře (76 %), 9800 Kč

Siemens TS22XTRM dobře (74 %), 5550 Kč

Domena EasyBox Neo dobře (71 %), 6990 Kč

Tefal GV5245 Easy Pressing

dobře (68 %), 2970 Kč

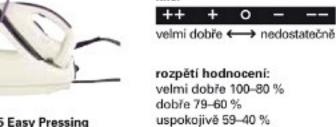

Philips GC9222/02 PerfectCare Expert dobře (73 %), 7000 Kč

Tefal GV5225 Easy Pressing dobře (68 %), 2770 Kč

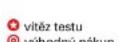
vysvětlivky:

dostatečně 39-20 % nedostatečně 19-0 %

X ne ✓ ano Některá hodnocení mohou být limitována. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy. 1) automatický výdej páry, nelze regulovat

Singer SP2027 dostatečně (35 %), 2560 Kč

výhodný nákup

Test Alkalické baterie

Test alkalických baterií ukázal, že rozdíly ve výdrži jednotlivých modelů nejsou zdaleka tak velké jako rozdíly v jejich pořizovacích cenách. Většina ze 13 testovaných baterií podávala dobré výkony, jedna dosáhla na nejlepší hodnocení a pouze jediná získala ve stěžejní zkoušce nelichotivou dostatečnou známku. Na první příčce se umístil drahý model předního výrobce, baterie privátních značek řetězců za ním však nijak dramaticky nezaostávaly a většinu výrobků známých firem překonaly. Přitom jsou mnohem levnější.

dobrá rada

Největší výdrž z testovaných alkalických baterií nabízí model Varta High Energy (velmi dobře, 30 Kč/ks). Pokud však přihlédneme k ceně, je jasné, že za vítěze testu se utrácet v žádném případě nevyplatí. Mnohem výhodnější jsou baterie Aerocell (dobře, 6,90 Kč/ks), Ikea Alkalisk (dobře, 5,90 Kč/ks) nebo S-Budget Power Alkaline (dobře, 5,60 Kč/ks). Přestože stojí v přepočtu na kus několikanásobně méně, z hlediska výdrže nejsou výrazně horší. Řídit se při výběru známou značkou a předpokladem, že za vysokou cenu dostanete odpovídající výkony, zkrátka nemá v případě alkalických baterií opodstatnění.

Tužkové baterie jsou v době chytrých telefonů, tabletů a digitálních fotoaparátů spoléhajících na vlastní akumulátory zdánlivě v ústraní. Jejich popularita však nadále zůstává vysoká. Vzhledem k tomu, že napájejí celou řadu drobných přístrojů každodenní potřeby, jako jsou svítilny, budíky, dálkové ovladače nebo hračky, závislosti na nich se jen tak nezbavíme.

Do často používaných energeticky náročnějších zařízení se vyplatí pořídit nabíjecí baterie. Ne vždy jsou však po ruce, když je nejvíc potřebujete, navíc nejsou vzhledem k relativně rychlému samovybíjení vhodné pro všechny účely. Z tohoto důvodu se vyloženě nedoporučují do zařízení, jako jsou záložní a bezpečnostní svítilny, požární hlásiče a podobně. Kvůli většímu riziku zahřátí na vysoké teploty při zkratování je také lepší nepoužívat je v hračkách, které se mohou snadno vznítit a které si děti berou do postele.

V současnosti dominují segmentu baterií pro obecné použití jednorázové alkalické články a právě na ně jsme se zaměřili v našem testu. Alkalické baterie právem odsunuly starší zinko-uhlíkové typy na druhou kolej. Jak ostatně potvrdily předchozí testy, tento dříve nejrozšířenější druh baterií ve srovnání s alkalickými neobstojí.

Dvě zkoušky rozhodly

Do testu jsme nakoupili 13 modelů baterií od notoricky i méně známých značek. Pokud bylo od daného výrobce k dispozici více modelů, vybírali jsme v zájmu spravedlivějšího srovnání ze střední třídy. Zajímalo nás pochopitelně hlavně to, jak se od sebe jednotlivé modely liší svou výdrží a zda se vysoké ceny některých baterií skutečně promítají do jejich výkonů. Pro účely testu jsme zvolili dvě typické situace, z nichž každá odpovídá odlišnému způsobu čerpání elektrické energie.

V první zkoušce laboratoř simulovala použití baterií v hračce s elektromotorem, jako je třeba auto na dálkové ovládání. Tento test reprezentuje středně vysoký kontinuální odběr proudu. Konkrétně jsme baterie vystavili každý den hodině nepřetržitého provozu elektromotoru a měřili dobu do okamžiku, kdy jejich napětí kleslo pod hraniční hodnotu 0,8 voltu (lidově řečeno dokud se baterie nevybila).

Druhá, náročnější zkouška pak simulovala použití baterií ve fotoblesku, tedy opakovaný krátkodobý, ale poměrně velký odběr proudu. Z baterií byla po dobu 10 sekund čerpána energie odpovídající potřebám standardního blesku, následovalo 50 sekund bez zátěže a tento postup jsme opakovali opět vždy hodinu denně, dokud napětí článku nekleslo pod 0,9 voltu (hodnota stanovená normou pro fotoblesk).

Jednotlivé zkoušky jsme prováděli s osmi vzorky od každého modelu, v tabulce uvedené hodnoty tedy představují průměr všech měření. Nutno však dodat, že rozdíly mezi jednotlivými kusy stejné značky byly minimální, ani v jednom případě jsme nenarazili na významné odchylky.

Rozdíly ve výdrži...

Pokud jde o výsledky testu kontinuální spotřeby, výkony jednotlivých modelů se od sebe kdovíjak dramaticky nelišily.

Jak testujeme

podrobný postup testu alkalických baterií najdete na www.dtest.cz/baterie

Jak hodnotime

grafická skladba celkového hodnocení kvality alkalických baterií

výdrž baterie 80 % označení a informace 20 %

Test Alkalické baterie

alkalické baterie tužkové (AA) Lid1/ Raver Conrad Spar / High Energy / Aerocell Alkalisk / S-Budget Ultra Alkaline Energy Extreme Power Alkaline Power 55 cena za balení (Kč) 120 59 45 38 55 4 8 10 8 4 4 počet kusů v balení cena za kus (Kč) 30 6,90 5,90 5,60 9,50 13,80 dobře hodnocení kvality velmi dobře dobře dobře dobře dobře 84 % 79 % 71 % 70 % 69 % 68 % dobře dobře dobře dobře dobře výdrž baterie velmi dobře 83 % 79 % 69 % 65 % 66 % 65 % + + 452 kontinuální spotřeba: motorová hračka (min) ++ 500 491 + 467 465 466 634 ++ 613 + 561 + 521 529 + 551 kolísavá spotřeba: fotoblesk (počet pulzů) ++ označení a informace velmi dobře dobře dobře velmi dobře velmi dobře velmi dobře 90 % 77 % 78 % 94 % 81 % 81 % + ++ ++ + + obal ++ baterie ++ ++ ++ informace 23.44 23,45 23.53 23,04 23,59 průměrná hmotnost baterie (g) 23,73 12-2013 2013-08-05 datum výroby 10-2013 neuvedeno neuvedeno 2012-03-15 06-2024 06-2018 07-2018 datum spotřeby 2018-08-05 2020 2019-03

rozpětí hodnocení: velmi dobře 100–80 % dobře 79–60 % uspokojivě 59–40 % dostatečně 39–20 %

nedostatečně 19-0 %

vysvětlivky:

✓ ano X ne

Některá hodnocení mohou být limitována. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Nejdéle vydržely články Varta High Energy (8 hodin a 20 minut), následované modelem Aerocell z Lidlu (8 hodin a 11 minut). Nejhoršího výsledku dosáhly baterie Philips Power Alkaline, které se vybíly za 7 hodin a 20 minut, tedy o hodinu dříve než vítěz testu.

Významnější rozdíly jsme zaznamenali ve zkoušce s fotobleskem. Nejlépe hodnocené baterie Varta High Energy vydržely velmi dobrých 634 pulzů. Nejhůře si z testovaných opět vedl model Philips Power Alkaline, ovšem tentokrát za ostatními bateriemi zaostával podstatně více. Dosáhl pouhých 264 záblesků, což je více než dvakrát horší výsledek v porovnání s většinou ostatních baterií.

...neodpovídají cenám

Jedna věc je samotná výdrž baterií, důležitým faktorem při výběru jsou však také finance. Jak jsme již v úvodu naznačili, vezmeme-li v potaz poměr mezi cenou a výkonem, vrhne to na pořadí výrobků v hodnotící tabulce zcela odlišné světlo. Rozdíly v pořizovacích cenách totiž pro mnohé modely nevyzní-

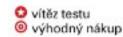

Duracell Plus Power Duralock ^{II}	Energizer Ultra + Powerseal Technology	GP Ultra	Verbatim Premium Alkaline	Panasonic Pro Power Gold	Sony Stamina Plus	Philips Power Alkaline
202	90	99 27		133	20	90
8	4	8	4	4	2	4
25,30	22,50	12,40	6,80	33,30	10	22,50
dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 63 %	dobře 62 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 43 %
dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 61 %	dobře 61 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 53 %	dostatečně 34 %
+ 472	+ 475	O 446	+ 456	+ 469	O 442	O 440
+ 532	0 494	+ 525	+ 504	O 444	O 448	264
dobře 68 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 86 %	dobře 68 %	dobře 77 %	dobře 77 %	velmi dobře 81 %
0	+	++	0	+	+	+
++	++	++	++	++	++	++
24,4	23,62	23,03	22,75	22,83	22,91	22,89
	04-13		neuvedeno			
neuvedeno 03-2023	03-2023	neuvedeno 07-2020	06-2018	neuvedeno 01-2019	neuvedeno 06-2018	neuvedeno 05-2018

³ V zájmu spravedlivějšího srovnání jsme sáhli po tomto v ČR hůře dostupném modelu (pouze na e-shopech). V kamenných obchodech je k dostání jen základní a nejvyšší třida baterií tohoto výrobce.

vají zrovna příznivě. Platí to i pro nejlepší baterie v testu Varta High Energy. Je sice pravda, že poskytnou více energie než ostatní, jejich náskok před levnějšími modely z Ikey, Lidlu a Sparu se však pohybuje v rozmezí od několíka do necelých 20 procent, zatímco ceny za kus či minutu provozu jsou oproti zmíněným modelům čtyř- až pětinásobně vyšší.

Je tedy nasnadě, že všelijaká reklamní tvrzení o úžasné výdrži baterií předních značek, leckdy zabírající významnou část obalu, je třeba brát s velkou rezer-

C

Lze nabíjet i jednorázové baterie?

V některých obchodech můžete narazit na speciální nabíječky, které deklarují schopnost bezpečně nabíjet i jednorázové baterie. Lze těmto slibům věřit? Pravdou je, že i běžné alkalické baterie je možné nabíjet. Má to však několik háčků. Nabití lze provést pouze několikrát, v závislosti na stavu vybití přibližně pětkrát až desetkrát. Alkalické baterie se nikdy nepodaří nabít na sto procent původní kapacity. Přinejlepším lze dosáhnout zhruba 80 procent, a to jen při prvním nabití. Po přibližně dvou až pěti cyklech vybití a nabití jejich kapacita klesne na pět až deset procent. S každým dalším cyklem navíc vzrůstá vnitřní odpor baterií, což je činí nepoužitelnými v přístrojích s vyšším odběrem energie. Alkalické baterie tedy doporučujeme nenabíjet, nejsou k tomuto účelu navrženy. Vyvarujte se zejména pokusů o nabití v běžných nabíječkách. Všichni výrobci před nabíjením alkalických baterií varují, při nevhodném postupu totiž mohou vytéct nebo se zahřát na vysoké teploty. Pokud chcete baterie nabíjet, jednoduše si pořidte nabíjecí modely. Obvykle bez problémů vydrží 150 až 1000 cyklů vybití a nabití, jsou bezpečnější a lze je používat v energeticky náročnějších přistrojích.

0

Typy baterii

- Jednorázové neboli primární baterie jsou vhodné zejména pro méně často používané přístroje, zařízení s nižší spotřebou elektrické energie a rovněž pro přístroje, které musí spolehlivě fungovat delší dobu. V současné době nemá smysl kupovat starší typ zinko-uhlíkových článků, které mají v porovnání s nejrozšířenějšími alkalickými bateriemi nízkou kapacitu. Pokud je pro vás důležitá dlouhá provozní doba energeticky náročnějších zařízení (například digitálního fotoaparátu), sáhněte po lithiových bateriích. Mají největší kapacitu, zejména při vybíjení vyšším proudem. K jejich výhodám patří také o něco delší životnost, nižší hmotnost a spolehlivost i při teplotách pod bodem mrazu. Jsou však poměrně drahé a hůře dostupné.
- Nabíjecí neboli sekundární baterie (akumulátory) zvažte pro často používané přístroje s vyšší spotřebou (hračky, ovladače herních konzolí, fotoaparáty). Z dlouhodobého hlediska jsou pro tyto účely finančně výhodnější a ekologicky šetrnější volbou. Jak zmiňujeme v jiné části textu, vzhledem k jejich výrazně rychlejšímu samovybíjení však nejsou vhodné k napájení zařízení, která musí být funkční po dlouhou dobu. A nedoporučujeme je ani do hraček, které si děti berou do postele.

Mezi tužkovými akumulátory jsou v současnosti nejčastějším typem nikl-metal-hydridové (NiMH) baterie, které nahradily starší, méně výkonné a z hlediska životního prostředí problematičtější nikl-kadmiové (NiCd) články. Ve spotřební elektronice spoléhající na vlastní baterie (mobilní zařízení, fotoaparáty, videokamery) jsou dnes nejpoužívanější lithium-iontové (Li-lon) akumulátory. Jsou výkonnější, ovšem také konstrukčně složitější, nákladnější na výrobu a v segmentu tužkových baterií zatím méně časté.

vou. Rozdíly ve výdrží jednotlivých alkalických baterií střední třídy zkrátka nejsou zdaleka tak významné, jak se nám snaží výrobci vsugerovat a rozhodně ne takové, aby ospravedlnily vysoké pořizovací náklady některých z nich.

Co na obalu nenajdete?

Na závěr jsme hodnotili také praktické informace na obalu i na samotných bateriích. Mimo jiné jsme sledovali základní označení článků, zda je uvedeno datum výroby nebo alespoň datum spotřeby, dále pak zamýšlené použití, informace o recyklaci či jsou-li přítomny bezpečnostní pokyny a rady. U některých modelů byly informace úplnější než u jiných, ale nutno říci, že na žádné vážné nedostatky jsme v tomto ohledu nenarazili.

Informaci, kterou však budete u všech alkalických baterií hledat marně, je kapacita v miliampérhodinách (mAh). Tento údaj bývá běžně uváděn u nabíjecích baterií a je poměrně užitečný, neboť umožňuje snadné srovnání jejich výdrže. Proč tedy na alkalických bateriích tato položka schází? Zatímco množství energie, které pojmou nabíjecí baterie, lze poměrně přesně vyjádřit jedinou hodnotou platnou pro všechna doporučená použití, u alkalických baterií to tak jednoduché není. Jejich efektivní kapacita se totiž liší v závislosti na energetických nárocích konkrétního napájeného zařízení. Alkalické baterie navíc mají schopnost částečně "regenerovat", když nejsou používány, takže využitelná kapacita bude při přerušovaném použití vyšší než při kontinuální zátěži. 🗙

⊕ Tipy

- Samovybíjení: Všechny baterie do určité míry trpí samovolnou ztrátou kapacity, i když nejsou používány. Zatímco alkalické články ztratí přibližně jedno až dvě procenta kapacity ročně, u nabíjecích baterií se ztráty pohybují v řádu desítek procent měsíčně. To omezuje jejich použití zejména v bezpečnostních a záložních zařízeních (svitilny, detektory kouře, vysílačky atd.).
- Skladování: Baterie skladujte v suchu a dále od zdrojú tepla. Nenechávejte samotné baterie ani jimi napájené přístroje delší dobu na přímém slunci. Vlhkost a vyšší teploty urychlují proces samovybíjení, uchováváním baterií v ledničce ovšem významného prodloužení spotřeby nedosáhnete. Pokud přístroj nehodláte delší dobu používat, baterie z něj vyjměte. Mohly by vytéct a zařízení poškodit.
- Míchání baterií: Vyměňujte všechny baterie najednou. Míchání různých typů, plných a poloprázdných baterií může vést ke ztrátě výkonu či chybné funkci baterií.
- Pozor na zkrat: Nenoste baterie v kapse společně s mincemi, klíči a dalšími kovovými předměty. Mohlo by dojit k jejich zkratování, přílišnému zahřátí nebo vytečení. Ze stejného důvodu baterie volně neskladujte například v krabici s kovovým nářadím.
- Vyždímejte je: Pokud již baterie nelze použít v energeticky náročnějších přístrojích, zpravidla v nich zbývá ještě dost proudu pro méně lačná zařízení, jako jsou dálkové ovladače nebo hodiny.
- Recyklujte: Použité baterie nevyhazujte do běžného odpadu, ale odevzdávejte na k tomu určených sběrných mistech. Najdete je například v drogeriich, obchodech prodávajících elektro, foto a video techniku nebo v prodejnách s rozlohou nad 200 m2 i v řadě škol. Nechce-li se vám chodit ke sběrnému boxu kvůli každé vybité baterii, skladujte je třeba v krabici z pevného plastu. Recyklace baterií není důležitá jen z důvodu ochrany životního prostředí před škodlivými látkami, které obsahují (byť novější typy baterií jsou na tom z tohoto hlediska lépe). Recyklace vede také k úspoře energie a materiálů, jejichž získávání k opětovnému využití je stále výrazně levnější než těžba nových surovin.

Fejeton

Probudil jsem se a byla tma. Absolutní tma. Taková tma, že jsem neviděl, že je tma. Protože jsem sečtělej, hned jsem věděl, co se stalo. Den trifidů! Nějakej doktor Větvička choval ilegálně ve svý ilegální botanický zahrádce tyhle mimozemský potvory, ony se pomátly, rozbily skleník a teď táhnou světem a koho potkají, toho oslepí. Kristepane, všichni jsme slepí!!!

Se dvěma pády jsem se vyštrachal z postele a hned mě něco šlehlo do obličeje, ale než jsem stačil propadnout panice, došlo mi, že je to fikus, co se mi roztahuje v ložníci a ne žádný trifid. Roztáhl jsem žaluzie, všude tma, město nesvítilo, hvězdy nesvítily... Zapnul jsem televizor, zapnul jsem rádio, zapnul jsem počítač, nic z toho nefungovalo. Zapnul jsem si pyžamo, to fungovalo, a vydal se na průzkum tmy. Budík, co na mě obvykle lišácky bliká svým modrým displejem, ani nemrk. Telefony nefungovaly. Zrovna když jsem se po šestý praštil o nábytek, něco slabounce zasvítilo, nějaká fluorescenční nášivka nebo prací prášek s fosforem. Vidím! Ani venku, jak se zdálo, nepobíhali zmatení slepci, nehořely požáry a zatím se dokonce ani nerabovaly hypermarkety. Trifidi to nejsou. Omluvil jsem se nahlas doktorovi Větvičkovi.

Ale zase jsem okamžitě věděl, co to je. Blackout! Totální blackout, po kterým nastane konec světa. Zrovna před třema nedělema mě v hospodě ožralej energetik Vobr nabádal: Hele, blackout přijde. To není o tom, jestli jo, nebo ne, ale kdy! Měl bys bejt připravenej! Chtěl jsem vědět jak a on mi poradil, abych si na zahradě zakopal asi tak tři metráky tužkovejch baterií, že se pak budou hodit. Tak jsem mu zaplatil panáka, pak on mě, a tak dál, až se mi blackout i tužkovky vykouřily z hlavy. A prásk ho! Teď jsem ho měl v paneláku.

Všechno je tu na elektřinu, sakra, někde přece musí bejt baterka pro případ výpadku. Trvalo mi to odhadem dvě a půl hodiny, než jsem ji našel mezi tkaničkami do bot a italskými těstovinami (teda alespoň předpokládám, že to bylo něco takovýho, protože jsem nic neviděl, jen hmatal). Nebyly v ní baterie. Ale vzpomněl jsem si, že jak tu byla na poslední návštěvě vnučka, zapomněla tu toho malýho růžovýho králíčka, co bubnuje dvakrát dýl než jiný králíčci. Ten bude mít sichr v bříšku tužkovky!

Hledání králíčka při blackoutu byl totální horor. To prostě nešlo. A to už jsem trochu viděl, protože venku vypukaly požáry, vybuchovaly elektrárny, padala letadla, armáda v Chuchli rekvírovala koně... Přesně jako v těch katastrofickejch filmech! A králíček nikde!! Normálně jsem šílel a už mi bylo jasný, že skončím sebevraždou.

Naštěstí sen skončil a já se probudil, byla tma, ale jen malá a roztomilá. S ulehčením jsem se posadil na postel a díval se, jak nad střechy města vyplouvá velký stříbrný měsíc na tužkové baterie. Zdeněk Rosenbaum

Test Denní krémy proti vráskám

Mít mladě vyhlížející pokožku bez vrásek, to je jistě přání nejedné ženy. Bohužel stárnutí je postupný, přirozený a nevyhnutelný proces. Kosmetický průmysl využil tohoto přání "nestárnout" a silně investoval do propagace krémů proti vráskám. Podle reklamních sloganů to vypadá, že dokážou téměř zázraky. Ovšem jsou opravdu tak účinné? Výsledky testu 14 denních krémů proti vráskám mluví jasně. Není to žádná sláva. V očekávání zajímavého porovnávání jsme do testu přidali i dva klasické hydratační krémy. Ve srovnání s "anti-krémy" si nevedly zase tak špatně.

dobrá rada

Dostatečně hydratovaná pokožka je důležitá v boji proti vráskám, nejen v prevenci proti vzniku, ale také při jejich redukci, tedy odstraňování. Dobrý krém proti vráskám by proto měl být zároveň dobrým hydratačním krémem. Obě vlastnosti jsme našli u vítěze testu, kterým je nejlevnější výrobek Cien Day Cream Q10 (dobře, 60 Kč) dostupný v prodejnách Lidl. Stejných výsledků v redukci vrásek dosáhl i druhý v pořadí Eucerin Hyaluronfiller (dobře, 500 Kč). Tento krém se prodává v lékárnách, a pro jeho složení bez alergenů je vhodný pro alergiky.

Ostatní testované denní krémy si v redukci vrásek vedly prakticky stejně jako běžné hydratační krémy. Pokud při aplikaci krému zjistíte nežádoucí reakce, například svědění nebo zarudnutí pokožky či pálení v očích, přestaňte ho používat. Na některou ze složek můžete být alergičtí.

Existence cenových rozdílů mezi stejnými výrobky různých značek není nic neobvyklého. Někteří výrobci se nebojí říct si o větší částky za své produkty. Drží se nepsaného pravidla, že za značku se platí. Oblast kosmetických výrobků je pro to dobrým příkladem. Testovali jsme 14 denních krémů proti vráskám, nejlevnější Cien z Lidlu stojí 60 korun a nejdražší Lancome Rénergie Multi-lift 1850 korun. I kdybychom vynechali extrémy, za ostatní krémy zaplatíte v průměru kolem dvou, tří nebo pěti stovek, což je značný rozdíl oproti těm, které stojí přes tisíc korun - Clinique (1250 Kč), Clarins (1440 Kč) a zmiňovaný Lancome. A o to větší rozdíl to je, když znáte výsledky jejich srovnávacího testu. Právě ten nejlevnější z nich, Cien Day Cream Q10 za 60 korun, je totiž tím nejlepším v boji proti vráskám. V tomto světle se ostatní krémy tohoto určení zdají být nesmyslně drahé, navíc když se za chvíli dozvíte, že jejich účinek není tak zázračný, jak křičí reklamní slogany a hesla na jejich obalech. Ve srovnání se dvěma hydratačními krémy, které jsme pro zajímavost zařadili do testu, jsou v boji proti vráskám výrazně efektivnější pouze dva krémy (Cien a Eucerin), ostatní mají stejný nebo jen nepatrně lepší účinek (Clinique, Garnier, Weleda, Vichy Liftactive).

Testováno na lidech

Krémy proti vráskám jsme testovali pochopitelně přímo na lidech, jinak by to ani nemělo smysl. Při této metodě je však třeba použít větší vzorek, aby se eliminoval lidský faktor – každý člověk má jinou pleť, jiné dispozice k tvorbě vrásek, jinak se o svoji pleť stará. Každý výrobek proto hodnotilo 30 dobrovolnic, které ho po dobu čtyř týdnů používaly pravidelně dvakrát denně. Každá skupina se skládala z žen ve věku od 31 do 70 let, byly v nich ženy se stejným stavem vrásek, kuřačky i nekuřačky.

Když jsme se jich na konci testu při vyplňování dotazníku ptali na celkový dojem z používaného krému, kromě tří výrobků, ze kterých měly dobrý dojem (Nivea Q10 plus, Garnier UltraLift a Olay Anti-Wrinkle), byl dojem z většiny ostatních průměrný. Hebkost pokožky a pocit z vlastní pleti sice hodnotily dobře nebo průměrně, ale co se týká redukce vrásek, většina účastnic odpověděla, že na konci testu nevidí žádné zlepšení. Pouze ty, které používaly Vichy Liftactiv a Clarins Extra-Firming Day určité zlepšení zaznamenaly. Závěr tedy zní, že zhruba po měsíci užívání krémů proti vráskám ženy ve většině případů nebyly přesvědčeny o jejich účinku.

Ovšem když jsme se v každé třicetičlenné skupině ptali, zda by si vyzkoušený krém koupily, větší část byla pro. V nejhorším případě 13 žen odpovědělo, že by si ho nekoupilo. Naopak zmiňované dva nejúčinnější krémy v redukci vrásek by si nekoupilo jen sedm žen. Pro upřesnění, ženy při testu neznaly značku krému, který používaly. Byl to takzvaný slepý test, kdy byl obal krému před začátkem testu a předáním účastnicím zakrytý.

Závěrečný dotazník obsahoval také otázky týkající se takzvaných kosmetických vlastností krému – ptali jsme se na jeho konzistenci, roztíratelnost, lepivost, vstřebatelnost a vůni. Na základě odpovědí jsme pak vypočítali souhrnné hodnocení v tabulce. Kromě dvou krémů dopadlo dobře. Cien a Yves Rocher dostaly průměrnou známku, protože se trochu hůře roztírají, jsou lepivé, hůře se vstřebávají a moc nevoní.

Redukce vrásek a hydratace

Abychom mohli výsledky statisticky zpracovat a standardizovat, bylo zapo-

Označování kosmetických přípravků přispívá k ochraně spotřebitelů. Na obalu proto musí být jasně uvedeny určité údaje:

- jméno nebo zapsaný název a adresa odpovědné osoby;
- země původu v případě dovážených přípravků;
- hmotnost nebo objem v době balení;
- datum, do kterého kosmetický přípravek skladovaný za vhodných podmínek bude nadále plnit svou původní funkci:
- zvláštní upozornění týkající se použití včetně zvláštních upozornění o kosmetických přípravcích pro profesionální použití;
- číslo šarže nebo odkaz umožňující identifikaci kosmetického přípravku;
- seznam přísad, tedy všech látek nebo směsí látek záměrně použitých v kosmetickém výrobku během výrobního procesu.

Uvádění podrobného seznamu přísad je důležité pro alergiky, kteří pak mohou jednoduše zjistit, jestli daný krém mohou, či nemohou používat

třebí použít takzvaný referenční vzorek, se kterým budeme všechny krémy proti vráskám srovnávat. Byl to běžný hydratační krém, který se osvědčil dobrými hydratačními schopnostmi a zároveň byl účinný i v redukci vrásek (nazvěme ho H-krém). Každá žena tedy dostala dva krémy, jeden byl testovaný produkt, druhý H-krém, ovšem nevěděla, který je který. V průběhu zkoušky měly ženy nanášet vždy na jednu polovinu obličeje testovaný produkt, na druhou H-krém. Volba, jaký krém použijí na kterou polovinu obličeje, byla na ních.

Pro změření stavu vrásek podstoupila každá účastnice před započetím
testu a po jeho ukončení "vyšetření"
metodou FOITS (Fast Optical In vivo
Topometry of human Skin), kdy se na
pokožku promítá světlo, jehož částice
jsou po odrazu zachyceny citlivou kamerou. Ta dokáže na základě odrazu
vypočítat přesnou strukturu povrchu
pokožky a ve 3D zobrazení dokonale
zviditelnit vrásky. Měření je prováděno
vždy na stejném místě, v okolí koutku
oka, a díky tomu je zaručeno, že získaná
data jsou srovnatelná. Stav hydratace

pokožky jsme zjišťovali pomocí korneometru. Je to standardní metoda, kterou se přítomnost vody v pokožce měří na základě proudění elektronů a elektrické kapacity. Platí tu jednoduchá rovnice: čím více je pokožka hydratovaná, tím vyšší je její elektrická kapacita, protože molekuly vody stimulují pohyb iontů.

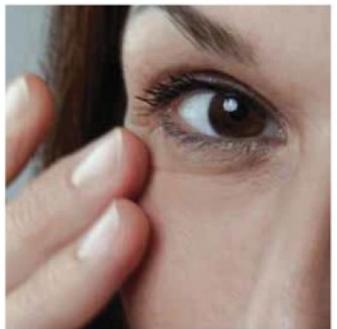
Hodnocení byl oříšek

Jednotlivé krémy jsme rozdělili do několíka skupin podle toho, jaké byly jejich výsledky v redukci vrásek a hydrataci pokožky po ukončení testu a zároveň jak si vedly ve srovnání s H-krémem. Jak už jsme řekli na začátku, žádný z testovaných krémů proti vráskám nedokáže zázraky, proto žádný nezískal v této zkoušce velmi dobrou známku. Cien a Eucerin mají dobré hodnocení, protože jsou jak účinné v redukci vrásek, tak lepší v tomto ohledu než H-krém. Cien jako jeden z mála dostal velmi dobrou známku i za hydrataci, protože byl opět výrazně lepší než H-krém a po ukončení testu byla pokožka mnohem více hydratovaná. Ty krémy, které dostaly průměrnou

známku (uspokojivě) za redukci vrásek, jsou ve srovnání s H-krémem jen nepatrně lepší nebo mají stejný účinek, ale pozitivní rozdíl ve stavu pleti mezi začátkem a koncem testu je stále výrazný. V této skupině je většina testovaných krémů včetně obou hydratačních, což se dá vyložit i tak, že krémy proti vráskám z této skupiny jsou vlastně stejně účinné jako hydratační

krémy, ale mohou být několikanásobně dražší.

Špatné hodnocení za redukci vrásek jsme neudělili žádnému krému - to by znamenalo, že na konci testu by sice došlo k určitému zlepšení stavu vrásek, ale H-krém by byl v tomto směru účinnější. Některé krémy však skončily se špatnou známkou za hydrataci pokožky (Weleda, Clinique, Roc a Yves Rocher).

Po měsíci používání nebyl měřitelný výrazný rozdíl oprotí počátku testu a H-krém byl lepší. Průměrná známka za hydrataci znamená, že na konci testu sice bylo zlepšení měřitelné, ale účinnější byl H-krém. Dobrou známku za hydrataci dostaly oba testované hydratační krémy Nivea a Vichy. Po jejich používání byla pleť účastnic v lepším stavu, a proto se dají považovat za dobré produkty tohoto určení.

Pokud vám v hlavě leží otázka, jestli by delší používání těchto krémů nebylo ve vyhlazování vrásek účinnější, odpovíme vám. Na základě vlastních zkušeností z testování krémů proti vráskám víme, že po prvním měsíci pravidelné aplikace už většího zlepšení stavu vrásek nedosáhnete. Ovšem abyste ho udrželi, musíte krém používat i nadále, protože jinak by jeho účinek v krátkém čase vymizel. x

Nebezpečné látky v kosmetice

Aby naše tělo fungovalo dobře, musí v něm probíhat dokonalá souhra a musí mít dobré řízení. Na něm se podílejí dva hlavní systémy: nervový a endokrinní, což je systém žláz s vnitřní sekrecí, tedy hormonální systém. Narušit ho mohu látky zvané endokrinní disruptory, které jsou spojovány s poruchami imunity, neobvyklými jevy reprodukčního systému, obezitou, cukrovkou nebo některými typy rakoviny. Mezi potenciálně rizikové chemické látky obsažené v kosmetice patří například fenoxyethanol nebo parabeny, které mají ve výrobcích funkci konzervantů. I některé denní krémy proti vráskám jejich přítomnost deklarují na obalu, jak dokládá naše tabulka. Ethanol neboli lih byl vůbec první konzervant, který člověk vynalezi. Fenoxyethanol (někdy také nazývaný růžový éter) je užíván kvůli zvýšení propustnosti buněčných membrán a patří ke kontroverzním látkám, u kterých již byly doporučeny limity pro použití v kosmetice určené pro děti. Používání parabenů v kosmetice má už také svoji historii. V jejich případě jsou problémy především s těmi s dlouhým řetězcem (propyl- či butylparaben), mohou vyvolat ošklivé alergické reakce. Trpí na ně sice jen 0,5 až 1 procento populace, ovšem použití parabenů je ve výrobcích stále hojnější, takže s nimi přicházíme do styku častěji. Přitom se ukazuje, že i bez nich to jde.

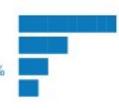
Jak testujeme

podrobný postup testu krémů proti vráskám najdete na www.dtest.cz/kremy

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality krémů proti vráskám

redukce vrásek 50 % hydratace 25 % praktické zkoušky 15 % údaje na obalu 10 %

Test Denní krémy proti vráskám

	denní krémy p	roti vráskám					
	Cien Day Cream Q10	Eucerin Hyaluron- -filler	L'Oreal Revitalift	Nivea Visage Q10 plus proti vráskám	Vichy Liftactiv	Garnier UltraLift	Clarins Extra-Firming Day
dodatečné označení	anti-wrinkle	intenzivní vyplňující denní krém	denní krém proti vráskám + pro zpev- nění pleti	OF 15	global anti-wrinkle & firming care	zpevňující denní krém proti vráskám	wrinkle lifting cream
průměrná cena (Kč)	60	500	290	285	630	220	1440
hodnocení kvality	dobře 63 %	dobře 61 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 49 %
redukce vrásek	dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 40 %
hydratace	velmi dobře 80 %	dobře 60 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 80 %	dobře 60 %	uspokojivě 40 %	dobře 60 %
praktické zkoušky	uspokojivě 49 %	uspokojivě 54 %	dobře 60 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 58 %	dobře 60 %	dobře 60 %
kosmetické vlastnosti 11	0	+	+	+	+	++	+
účinnost ²⁹	0	0	0	0	0	0	0
údaje na obalu	dobře 65 %	dobře 79 %	dobře 72 %	dobře 67 %	dobře 60 %	velmi dobře 80 %	uspokojivě 50 %
prohlášení na obalu 3	0	+	+	+	0	+	+
adresa výrobce	-	++	+	0	-	++	-
trvanlivost/použitelnost po otevření	++	++	0	0	+	++	0
složení výrobku	+	-	+	+	+	+	+
popis výrobku a instrukce k použití	++	++	++	++	+	+	-
informace na obalu							
obsah (ml)	50	50	50	50	50	50	50
UVA	1	1	×	1	×	×	×
UVB	4	15	×	15	×	×	×
endokrinní disruptory	×	×	1	×	×	×	×
parfém	~	1	~	~	1	1	1
fenoxyethanol	~	1	~	1	1	1	1
alergeny (počet)	5	×	11	2	×	4	×
parabeny	~	×	~	4	×	1	×
druh parabenû	methyl- paraben, ethylparaben	×	methyl- paraben, ethylparaben	methyl- paraben	×	methyl- paraben	×

rozpětí hodnocení: velmi dobře 100-80 % dobře 79-60 % uspokojivě 59-40 % dostatečně 39-20 % nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky: ✓ ano × ne

Některá hodnocení mohou být limitována. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy. ¹⁾ Hodnocení zahrnuje konzistenci krému, jeho roztíratelnost, lepivost, vstřebatelnost a vůni.

Lancome Rénergie Multi-lift	Olay Anti-Wrinkle	Dermacol Botocell	Weleda Granátové jablko	Clinique Youth surge SPF 15	Roc Retin-Ox Correxion	Yves Rocher Sérum Végétal3
lifting firming anti-wrinkle cream SPF 15	firm & lift day cream SPF 15	intenzivní liftingový krém	vyhlazující denní krém	age decelerating moisturizer	smoothing anti-wrinkle moisturiser	wrinkles & radiance dazzling cream
1850	230	320	510	1250	900	560
uspokojivě 48 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 38 %	dostatečně 38 %
uspokojivě 40 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 40 %
dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 20 %	dostatečně 20 %	dostatečně 20 %	dostatečně 20 %
uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	dobře 61 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 46 %
+	+	+	+	+	+	0
0	0	0	0	0	0	0
uspokojivě 42 %	uspokojivě 47 %	dobře 60 %	dobře 65 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 51 %	dobře 65 %
0	0	+	0	+	+	+
-	-	++	0	-	-	-
0	-		+		++	++
+	+		+	+	-	+
	+	++	++	++	-	+
50	50	50	30	50	40	50
×	×	×	×	1	×	1
15	15	×	×	15	×	20
×	~	×	×	~	~	1
/	~	1	-	×	~	~
~	×	×	×	~	~	~
6	10	×	6	×	×	x
×	-	x	×	×	~	×
×	methyl- paraben, ethylparaben, propylparaben	×	×	×	methyl- paraben, ethylparaben, propylparaben	×

hydratační kré	my
Nivea Visage pure & natural	Vichy Aqualia Thermal Legere
zvláčňující denní krém	posilující a zklidňující 24h hydratačí péče
140	550
uspokojivě 49 %	uspokojivě 49 %
uspokojivě 40 %	uspokojivě 40 %
dobře 60 %	dobře 60 %
uspokojivě 59 %	uspokojivě 56 %
+	+
0	0
uspokojivě 56 %	dobře 65 %
0	0
0	-
0	++
-	+
++	+
50	50
×	×
×	×
×	×
/	1
×	1
7	×
×	×
×	×

²¹ celkový dojem z výrobku, pocit z pletí a výskyt nežádoucích účinků ³¹ Hodnocení vypovídající o tom, zda-li reklamní slogany na obalech krémů mají nějakou výpověďní hodnotu.

vítěz testu výhodný nákup

Právo

Reklamace zájezdu

Chystáte si sbalit kufry a vyrazit na dovolenou? Možná jste využili naše rady z minulého vydání, vybrali si některý ze zájezdů cestovních kanceláří a těšíte se na zasloužený odpočinek. Kdyby se vše náhodou nedařilo tak, jak má, můžete si přečíst pár důležitých rad, jak se s případnými problémy vypořádat.

Zapomenutá oslava narozenin, úraz či nemoc mohou
zkomplikovat dovolenou
dříve, než začne. Pokud
opravdu nemůžete odjet, můžete od smlouvy odstoupit,
ale nebude to zadarmo. Cestovní kancelář si může účtovat stornopoplatek. Čím
kratší dobu před začátkem
budete chtít zájezd zrušit,
tím méně dostanete zpět.
Stornopoplatky někdy dosahují až 100% výše, což je ze
strany cestovních kanceláří

těžko ospravedlnitelné, obzvláště pokud ušetří na nákladech nebo zájezd prodají jako "last minute".

Výše stornopoplatku každopádně musí být uvedena v cestovní smlouvě nebo v písemném potvrzení o zájezdu, jinak jej pořadatel nemůže vymáhat. Stornopoplatky skryté v nepřehledných obchodních podmínkách by měly být minulostí.

Nejet a postoupit

Málo známou možností, jak na zájezd nejet a přesto jej

nenechat propadnout, je tzv. postoupení smlouvy. Na zájezd totiž nemusíte za každých okolností jet osobně, ale můžete ho prodat nebo darovat někomu jinému. Nebude to však úplně bez starostí. Ani rodinný příslušník nemůže přijít rovnou na letiště a delegátovi oznámit, že máte rýmu a místo vás letí on, změnu je třeba oznámit cestovní kanceláři. Podle občanského zákoníku musíte výměnu oznámit alespoň sedm dní před zahájením zájezdu. Samozřejmě si při uzavírání smlouvy můžete domluvit kratší lhůtu a tím získat větší prostor pro případnou změnu. Cestovka pak má nárok na úhradu nákladů spojených s tím, že změnu zařídí. Součástí oznámení musí být souhlas osoby, na kterou zájezd převádíte, s obsahem

smlouvy a její příslib, že splní podmínky zájezdu. Pozor na to, zda není potřeba pro cestu splnit zvláštní podmínky, například vyřídit víza, což během sedmí dnů opravdu nemusíte stihnout a postoupení smlouvy na někoho jiného by bylo zbytečné.

Vady zájezdu

Zájezd má vady nejen v případě, že neodpovídá smlouvě, ale také když neodpovídá ujištěním pořadatele či vašim důvodným očekáváním, která jste nabyli z konkrétní nabídky a obecných zvyklostí. Pokud je na ilustračních obrázcích z katalogu hotel s pokoji s výhledem na čistou pláž, měli byste takovou úroveň služeb dostat. Samozřejmě je třeba počítat s tím, že úroveň zájezdu bude odpovídat jeho ceně a jiná očekávání je třeba mít od zájezdu do luxusního hotelu než od zájezdu do turistické ubytovny, byť jsou v tom samém turistickém letovisku.

Jakoukoliv vadu je třeba
přímo na místě co nejdříve
vytknout a pořadateli stanovit lhůtu, ve které má vadu
odstranit. Nestačí tedy jen
vyfotit špinavou koupelnu
nebo chytit si po pokoji běhající hmyz do krabičky a připravovat se na návrat a reklamaci na pobočce. Některé
věci je možné vyřešit ihned,
jen o nich musí delegát vědět.

Pokud se nikdo k odstranění vad ve vámi stanovené lhůtě nemá, můžete si zajistit nápravu vlastními prostředky. Pořadatel pak musí uhradit účelně vynaložené náklady. Pokud si to vyžaduje zvláštní zájem (např. dítě,

Problémy se zájezdem? Pomůžeme vám!

Na adrese www.dtest.cz/cestovatel si můžete zdarma stáhnout brožuru "Pomocník na cesty" aktualizovanou podle nového občanského zákoníku. Pokud řešíte nějaký problém spojený se zájezdem, je vám každý všední den k dispozici naše poradenská linka na čísle 299 149 009. K reklamaci zájezdu můžete využít vzorové dopisy, které najdete na www.dtest.cz/vzory.

které mělo dostávat zvláštní stravu, která není v hotelové restauraci k dispozici) nebo pořadatel nápravu na místě odmítne, můžete si nápravu zajistit sami a bez čekání.

Když se během zájezdu objeví opravdu závažné vady a pořadatel nepřijme potřebná opatření, aby se mohlo nerušeně pokračovat, musí vás na vaši žádost dopravit domů. Z rozumného důvodu můžete pořadatelem navrhovaná opatření odmítnout a vyžadovat návrat. Pokud nevěříte, že aní v pátém hotelovém pokoji, kam se máte během tří dnů přestěhovat, nebude vlhko, plíseň a bodavý hmyz, asi nikdo nebude zpochybňovat, proč jste ukončili zájezd a požádali o návrat.

Vady během zájezdu lze odstranit mnohými způsoby. Nelze-li pokračovat jinak, než že dostanete lepší hotel nebo lepší službu, nemusíte platit

nic navíc. Je to přece chyba pořadatele a trocha komfortu za způsobené příkoří jde jemu k tíži. Když ale dostanete službu nižší kategorie, než bylo ve smlouvě, máte nárok na slevu, i kdybyste byli s úrovní spokojeni. Ušetřil-li pořadatel, ušetříte i vy.

Reklamovat, tedy vytýkat vady, je třeba u cestovní kanceláře, která je zavázána z cestovní smlouvy, i když jste zájezd zakoupili v cestovní agentuře. Ta směla zájezd pouze zprostředkovat. Na vytknutí vady už však není tolik času jako dříve. Zatímco ještě vloni to stačilo udělat tři měsíce od skončení zájezdu, od letoška na to máte pouze měsíc. Na vyřízení reklamace má cestovka třicet dní. Pokud reklamaci nevyřídí nebo o vyřízení nedá vědět, pak se to považuje za podstatné porušení smlouvy a máte nárok na slevu. Nikdo už pak nemůže zkoumat, zdali je reklamace oprávněná nebo ne. Měla být vyřízena včas.

Drahá dovolená bez radosti

Pořadatel odpovídá za celý zájezd a nezáleží na tom, zda je chyba na straně hotelu nebo někoho dalšího. V případě, kdy je zájezd zmařen nebo podstatně zkrácen,

nemá zákazník nárok jen na náhradu vzniklé škody. Letošní právní novinkou je totiž možnost požadovat i náhradu za nemajetkovou újmu, známější spíše jako náhrada ztráty radosti z dovelené. O té jste možná už slyšeli, nový občanský zákoník jen zvolil trochu méně emotivní označení téhož.

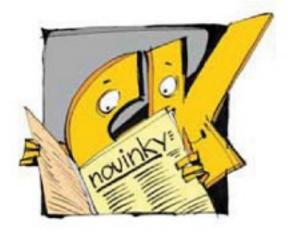
Zájezd má být určen k dovolené a odpočinku, a pokud se tak z nějakého důvodu nestane, nestačí, že dostanete slevu nebo cenu zájezdu zpět. Promarněnou dovolenou vám už nikdo nevrátí a čekat na další můžete i celý rok. Náhrada újmy je tedy na

Příklad na závěr? Podle katalogu objednáte zájezd do luxusního hotelu u moře s čistou pláží, all inclusive stravováním, wellness a bazénem. Po příjezdu zjistíte, že hotel se právě rekonstruuje, bazén je uzavřen a wellness se teprve staví. K tomu všemu od rána do večera posloucháte vrtačky a hluk rekonstrukce, na pokoji teče teplá voda jen ráno a večer a v jídelně se celý den na tácech válí pár koleček oschlého salámu a pláž od poslední sezony ještě nikdo neuklidil. Misto odpočinku trávíte týden dovolené ve stresu a hluku a jen čekáte na nejbližší letadlo domů. Zájezd v tomto případě nenaplníl očekávaný klid a odpočínek. Kromě opravdu velké slevy tak máte právo i na odškodnění psychické újmy. 🗙

Příklady vad a jejich řešení

- Při příjezdu na místo zjistite, že před vaším bungalovem je kolonie mravenců. Pokud vadu nahlásíte, můžete stanovit, že do večera má zmizet. Vrátíteli se z večeře a mravenci na terase stále isou a chystají útok na zásoby sušenek, insekticid, který si na jejich hubení pořídite v blízké drogerii, musí proplatit cestovní kancelář.
- Po příletu do cílové destinace zjistíte, že cestovní kancelář nezajistila transfer do hotelu. Pokud jste sami, počkáte, jestli pro vás do hodiny přijedou. Pokud máte malé dítě, které musíte po náročném letu umýt a dát spát, zavoláte si taxi, které vás odveze do hotelu. Účtenku si necháte proplatit od cestovní kanceláře.

Je-li vada vytknuta bez zbytečného odkladu, máte nárok na přiměřenou slevu podle rozsahu a trvání vady. Ani nový občanský zákoník však přesně neříká, jakou konkrétní slevu dostanete za konkrétní nedostatek. Jako vodítko můžete požít tzv. Frankfurtské tabulky slev, které vytvořily německé soudy. Najdete je na naší stránce www.dtest.cz/ /reklamacezajezdu. Důležité je, že i v případě, kdy pořadatel vadu odstraní třeba druhý nebo třetí den, stále máte na určitou slevu nárok.

Informační servis

Časté problémy na dovolené

Více než čtvrtina lidí zažívá problémy se službami cestovního ruchu v Evropě. Ukazuje to průzkum asociace ANEC mezi téměř šesti tisíci respondenty. Nejčastěji si lidé stěžují na trable při vypůjčení vozu, v letecké a železniční dopravě nebo v rámci zájezdu. Čeho se problémy týkají, jak se jich vyvarovat a jak se prát o svá práva?

Čtyři pětiny z téměř šesti tisíc účastníků průzkumu ANEC si služby v cestovním ruchu objednalo online, přičemž víc než 40 procent k tomu využilo zprostředkovatele nebo srovnávače cen.

Všechny problémy v různých oblastech služeb mají společného jmenovatele – nízká úroveň služeb a zákaznického servisu, nečekané příplatky a nejasné informace.

Nejdřív dobře číst, potom jet

Nejvíce problémů hlásí evropští turisté, kteří si vypůjčili vůz. Více než pětina
z nich nebyla s touto službou
spokojena. Častým problémem je nejasnost smluvních
podmínek, které se navíc
mohou lišit na místě při podpisu smlouvy od těch, které

byly při rezervaci vozu uvedeny na webu zprostředkovatele. Samotné smlouvy pak na místě lidé podepisují pouze v jazyce dané země, a tak se mohou zavázat k něčemu, s čím by jinak nesouhlasili.

Nejasné bývají informace o pojištění a ceně, v níž na začátku nejsou zahrnuty některé povinné poplatky a požadavky spotřebitele. Konkurenční boj se zaměřuje na co nejnižší cenu samotného zapůjčení například v rámci srovnávacích webových stránek, další náklady ale mohou tuto cenu klidně převýšit, což se zákazník dozví mnohdy až na místě. Také může být tlačen k uzavření pojištění, které už má v rámci jiných služeb nebo které nevyužije. Je tedy třeba dobře vědět, co přesně chcete a v případě pochybností říct jasné ne.

Někdy také v prvním kroku chybějí jasné informace o potřebné výši zálohy, která bude zablokována na platební kartě spotřebitele pro případ poškození vozu. Kdo nemá nastaven dostatečný limit či zůstatek, je pak na místě nemíle překvapen, že mu vůz nesmí být bez dostatečné finanční záruky zapůjčen.

Podle Evropského spotřebitelského centra se objevují i potíže se stržením peněz z platební karty po vrácení zapůjčeného vozu za údajná poškození, a to bez souhlasu držitele karty. Tento postup přitom odporuje pravidlům karetních asociací. V takovém případě je potřeba vyzvat autopůjčovnu, aby prokázala, že spotřebitel vůz skutečně

poškodil. Nepříjemné pak bývá, když poskytovatel služby otálí s vrácením stržené či blokované zálohy, s čímž se dle průzkumu asociace ANEC spotřebitelé také setkávají.

Vždy je třeba dávat pozor na systém palivové politiky dané autopůjčovny. Někdo preferuje poskytnutí i vrácení vozu s plnou nádrží. Jiné půjčovny však mohou vyžadovat vrácení vozu s prázdnou nádrží, za kterou spotřebitel platí, což ovšem může být problematické - nevyčerpáli ji, provozovatel mu nic nevrátí. Problém může nastat i ve chvíli, kdy platíte za skutečně ujeté kilometry, a to v případě, že požadovaná cena je vyšší, než by odpovídalo situaci, kdy byste benzín či naftu sami dočerpali. Vždy je tedy dobré se předem informovat o podmínkách spotřeby pohonných hmot, která se jinak může velmi prodražit.

Zájezd bez potíží?

V souvislosti se zájezdy si lidé nejčastěji stěžují na špatnou úroveň ubytování. Případné stížnosti a žádosti o slevu z ceny zájezdu je však potřeba podat písemně už na místě a nikoli až po

Evropská asociace pro koordinací zastoupení spotřebitelů při normalizaci (ANEC), zastupuje zájmy spotřebitelů v oblasti politiky a legislativy týkající se tvorby norem a standardů. ANEC sdružuje spotřebitelské organizace ze všech členských států EU a Evropské asociace volného obchodu (EFTA). ANEC byl založen v roce 1995 jako mezinárodní nezisková organizace.

návratu domů, jako to udělal jeden český spotřebitel, který u německé cestovní kanceláře požadoval slevu z ceny zájezdu za výskyt švábů v hotelu. Protože na místě si stěžoval jen ústně, nebyl na jeho pozdější stížnost brán zřetel a slevu nedostal, ač by na ni měl právo.

Poměrně překvapivé je zjištění evropského průzkumu, že každý osmý člověk byl ubytován v jiném typu pokoje, než který byl dohodnut, nebo dokonce v úplně jiném hotelu. I tyto problémy je třeba řešit ihned na místě, pořídit si záznam či zajistit svědky, abyste měli v případě požadavku na slevu při nižším komfortu jasné důkazy.

Finance K běžným účtům

Problémy ve vzduchu a na letišti

Mezi trable cestovatelů dále patří problémy v letecké dopravě, tedy s vymáháním náhrady škody za poškozená zavazadla a za významně zpožděné či zrušené lety. Tomuto tématu se budeme podrobněji věnovat v červencovém vydání dTestu.

Při cestování letadlem je třeba dát pozor na extra poplatky, které mohou být
v součtu vyšší než cena letenky. Právě těmi bojují jednotlivé aerolinky o zákazníky,
kterým ale nemusí být vždy
jasné, že nejde o celkovou
sumu, kterou ve finále zaplatí. Je tedy třeba se informovat a bedlivě číst podmínky.
Nejčastěji se další poplatky
týkají zavazadel, která nemusí být v ceně letenky.

A užitečná rada na závěr?

Nedostatky využívaných služeb reklamujte nejlépe vždy
přímo u poskytovatele
služby, a nikoli u zprostředkovatele, který zpravidla za
úroveň poskytovaných služeb neodpovídá. ×

Česká stopa

Do celoevropského průzkumu se zapojilo přes osm set českých spotřebitelů, příznivců dTestu, kteří reagovali na námi zveřejněnou výzvu v loňském roce. Všem děkujeme a věříme, že zjištění pomohou ke zlepšení situace v oblasti cestování v rámci Evropy.

Na otázku, zda mají nějaké negativní zkušenosti s využíváním služeb cestovního ruchu, odpovědělo kladně 25,1 % českých respondentů, což odpovídá evropskému průměru. V jakých oblastech se s problémy setkali čeští spotřebitelé, znázorňuje tabulka, která uvádí, kolik lidí mělo negativní zkušenost s využitou službou.

služba	čeští cestova- telé	celo- evropský průzkum
ubytování	16,8 %	10,4%
letecká doprava	19,6 %	16,1 %
železniční doprava	17 %	15 %
pronájmy aut	18,2 %	22,4 %
zájezdy	10,2 %	14,2 %
lodní doprava	3,9 %	8,4 %
rezidenční kluby	12,5 %	8 %

Zdroj: European cross-border travel and tourism, ANEC 2014

0

Kde a proč si stěžovat?

Průzkum ANEC uvádí, že u poskytovatelů služby si stěžuje až 70 % nespokojených zákazníků, tři čtvrtiny z nich však nejsou s vyřízením svých požadavků spokojeny. Přitom pouze zlomek se jich pak pokusí spor řešit dál prostřednictvím k tomu určených instituci, napřiklad organizací hájícich zájmy spotřebitele, jakými je dTest nebo Evropské spotřebitelské centrum řešící přeshraniční spory. Přitom například úspěšnost mimosoudního řešení sporů s poskytovateli služeb z jiných zemí EU, Norska a Islandu je v Síti Evropských spotřebitelských center téměř padesátiprocentní.

0

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Norska či Islandu.

Kontakty na ESC ČR Štěpánská 15, 120 00 Praha 2 e-mail: esc@coi.cz telefon: 296 366 155 www.evropskyspotrebitel.cz V minulém vydání jsme publikovali srovnání běžných účtů. Do tabulky se nám bohužel vloudíly dvě chyby. Považujeme proto za nutné uveřejnit opravu a uvést tak věci na správnou míru. Zároveň se za tyto chyby omlouváme.

Air Bank - Běžný účet

V tabulce jsme nesprávně uvedli, že poplatek za odchozí platbu do cizí banky je 5 Kč. Tento poplatek již Air Bank ze svého sazebníku odstranila a díky tomu celkové poplatky za rok v modelovém případě poklesly na 300 Kč.

FIO banka

V tabulce jsme nesprávně uvedli, že v modelové situaci spotřebitel zaplatí za každý výběr z cizího bankomatu 30 Kč. FIO banka sice tuto položku ve svém aktuálním sazeb-níku má, nicméně klientům, kteří kartou v předcházejícím měsíci zaplatí (výběry se nezapočítávají) více než 4000 Kč, je za každé 4000 Kč poskytnut jeden výběr z cizího bankomatu zdarma do maximálního počtu pěti. V našem modelovém případě tak jsou celkové roční náklady

Pozor však, pokud v předcházejícím měsíci zaplatíte kartou méně než 4000 Kč. Pak za každý výběr z cizího automatu zaplatíte zmiňovaných 30 Kč.

Finance Pojištění na dovolenou

Už jste si zvolili destinaci své letošní dovolené? A vybrali jste si cestovní pojištění? Na jeho sjednání máte jistě čas. Těsně před odjezdem párkrát ťuknete na obrazovku chytrého telefonu a je to. Těžko si v tom zmatku ale stihnete porovnat různé nabídky. A pojistné podmínky za několik minut také neprostudujete. Přítom se to jednoznačně vyplatí.

Prý existují pojištění levná a pojištění dobrá. Ačkoliv se neví, kdo to řekl, mohl mít pravdu. V jeho případě. Pojištění je záležitostí individuální. Někomu může vyhovovat nabitý balíček s veškerým připojištěním, jiný si ho vezme jenom z pohodlnosti, i když se mohl pojistit za polovinu. S růstem velikostí balíčku totiž přímo úměrně narůstá pravděpodobnost,

že vám do něj zabalí i zcela nepotřebné služby.

Rozbalené pojištění

Základ cestovního pojištění tvoří krytí léčebných výloh. V podstatě vás chrání stejně jako zdravotní pojištění v tuzemsku. Pokud se zraníte nebo náhle onemocníte, nemusíte se – alespoň teoreticky – starat o výlohy spojené s léčením nebo převozem do vlasti. Nelze než souhlasit, že tento základ cestovního pojištění je při pohybu za hranicemi takřka nezbytný.

Nejčastěji nabízeným připojištěním je úrazové pojištění. Zatímco základ zajistí léčbu, "úrazovka" se o vás postará poté. Vyplatí denní odškodné, pokryje trvalé následky vážných úrazů a v nejhorším případě může zabezpečit pozůstalé. Součástí může být úhrada návštěvy rodinného příslušníka při delší hospitalizaci mimo republiku.

Druhé nejčastější připojištění by se mělo postarat o vaše zavazadla. Lépe řečeno se postará o ztracená, poškozená nebo zcela zničená zavazadla. Nemyslete přitom jenom na kufry. Až vyrazíte z hotelu s batůžkem a stanete se terčem místního zloděje, pojistné krytí se vám může hodit. Nicméně vám v takovém případě nehrozí stejné škody, jako když jde o zdraví. Doplněk to proto není nezbytný.

To samé se nedá říct o připojištění odpovědnosti za škodu. I kdybyste byli sebeopatrnější, můžete někoho zranit nebo přinejmenším poškodit jeho majetek. V zimě jde hlavně o lyžaře, kteří se přirozeně ohrožují navzájem. Ani v létě si však > str. 50

	cestovní pojištění – modelové příklady						
pojišťovna	Allianz pojišťovna	AXA životní pojišťovna	Česká podnikatelská pojišťovna	Česká pojišťovna	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna	Česká spořitelna	
název balíčku	Optimal	Komfort	Komplet	Individuální	Komplet	Kolumbus Klasik ¹⁾	
cena v model. případě "Chorvatsko" (Kč)	1968	1344	730	1195	1760	1080	
cena v model. případě "Itálie" (Kč)	1056	920	599	640	832	576	
cena v model. případě "Kuba" (Kč)	2524	1432	998	1563	1092	1411	
léčebné výlohy (Kč)	neomezeno	2 500 000	2 000 000	3 000 000	10 000 000	3 000 000	
repatriace (Kč)	neomezeno	2 500 000	2 000 000	3 000 000	10 000 000	3 000 000	
odpovědnost za škodu na zdraví (Kč)	10 000 000	1 000 000	1 500 000	2 000 000	2 500 000	4 000 000	
odpovědnost za škodu na majetku (Kč)	5 000 000	500 000	300 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000	
pojištění zavazadel (Kč)	25 000	20 000	15 000	10 000	15 000	15 000	
smrt úrazem (Kč)	200 000	200 000	100 000	100 000	250 000	100 000	
trvalé následky úrazu (Kč)	400 000	400 000	200 000	200 000	400 000	200 000	

vysvětlivky:

Jde o pojištění Keoperativa Kelumbus Klasik zprestředkované Českou spořitelnou (za stejných podmínek).

Evropský průkaz zdravotního pojištění

V rámci Evropské unie se můžete spoléhat na Evropský průkaz zdravotního pojištění, tedy na přenositelnost domácí zdravotní pojistky. Bez důkladných znalostí zdravotní legislativy v dané zemi to ale nezkoušejte. Máte totiž právo jenom na to, co je standardem pro mistni. Někde pacienti platí vysokou spoluúčast a nejde rozhodně o třicetikorunový poplatek. Jinde dostanete péči zdarma, ale sami rychle pochopite, proč byste si měli připlatit za lepší ošetření v nestátním zařízení.

Modelové situace

V modelových příkladech jsme vždy požadovali pojištění nákladů na léčení, repatriaci, úrazové pojištění (na smrt a trvalé následky úrazu), pojištění odpovědnosti za škodu na zdraví a majetku a pojištění zavazadel. Vždy nás zajímala nejlevnější varianta pojištění, nepožadovali jsme přiliš vysoké pojistné částky.

■ CHORVATSKO

2 dospělí v důchodovém věku (70+) 10 dní (1.-10. 7. 2014)

■ ITÁLIE

2 dospělí a 2 děti (3 a 4 roky) 8 dní (1.-8. 7. 2014)

KUBA

2 dospělí 14 dní (1.-14, 7, 2014)

ČSOB pojišťovna	ERV Evropská pojišťovna	Generali pojišťovna	Komerční pojišťovna	Kooperativa pojištovna	Pojišťovna VZP	Revirní bratrská pokladna	Sberbank	UNIQA pojišťovna	Wüstenrot
cestovní pojištění Atlas	Sbaleno, varianta "K moři" ²	Exkluziv	Cestovní pojištění online – Standardní	Kolumbus Klasik	Optimal	Globus 31	E-Trip All ⁴	K3 Interneto- vé cestovní a krátkodobé úrazové pojištění	ProCesty varianta C
846	1160	1326	900	1080	1140	660	1200	972	1300
785	1080	576	663	576	752	976	960	778	672
1436	1560	1148	1260	1411	1316	1568	1092	1361	1232
4 000 000	3 000 000	1 700 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	5 000 000	3 000 000	3 000 000
4 000 000	1 000 000	1 700 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	5 000 000	3 000 000	3 000 000
2 000 000	1 000 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	1 000 000	2 000 000
1 000 000	500 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000	2 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	500 000
15 000	15 000	30 000	15 000	15 000	10 000	20 000	30 000	15 000	20 000
100 000	100 000	500 000	100 000	100 000	100 000	100 000	200 000	150 000	200 000
200 000	200 000	500 000	200 000	200 000	200 000	200 000	300 000	300 000	200 000

Evropská pojišťovna nabízí jiné pojistné plnění pro cesty po Evropě a mímo ni. Uvedená plnění v tabulce platí pro cesty v rámci Evropy, pro modelový případ "Kuba" jsou většinou vyšší: 5 mil. Kč / 1 mil. Kč / 2 mil. Kč / 1. mil. Kč / 20 000 Kč / 100 000 Kč / 200 000 Kč.
Jde o produkt České pojišťovny, který RBP pouze zprostředkovává. Díky rozdilnému přístupu k věku pojištěných se výsledná cena za pojištění liší.

⁴ Jde o produkt ERGO pojišťovny, který Sberbank pouze zprostředkovává.

0

Zavolejte si o pomoc

Asistenční služby si můžete pojistit zvlášť, nebo je koupíte už v balíčku. Oproti zažitým představám přitom nemusejí mít pouze podobu kartičky s telefonním číslem, na kterém vás nasměrují do nejbližší nemocnice. Asistovat vám pojišťovna může i při ztrátě zavazadel nebo dokladů. Kromě dobré rady pro vás například pošle odvoz. Ten vás dopraví z odlehlých oblastí na konzulát, kde si zařídíte nový pas a nutné náležitosti.

Pojištění zdarma mohou přijít draho

Pokud máte cestovní pojištění k platební kartě nebo podobnou odrůdu, podívejte se dobře na podmínky, limity a výluky pojistky, "Darované" pojištění není darovaný kůň, a pokud neunese případné problémy, je bezcenné. Nicméně ho ještě nezatracujte docela. U některých platebnich karet si napřiklad za pár stokorun sjednáte vyšší variantu, která bude pořád výrazně levnější, než srovnatelná samostatná pojistka.

lidé nepřestávají být vzájemnou hrozbou. Za takřka povinný lze tento doplněk považovat třeba u rodičů, kteří cestují s dětmi. Nebo jste jako děti nikdy nic cizího nerozbily?

Pozor na výluky

Řada lidí odmítá číst manuály. Jedni jsou líní, druzí zvídaví a nechtějí se nechat připravit o radost z objevování. U pojištění to nedělejte. Neznalost manuálu, respektive smlouvy, všeobecných pojistných podmínek a dalších souvisejících dokumentů vám podobné uspokojení rozhodně nepřinese. Překvapit vás může leda neproplacený účet za léčení.

Vy víte, na co se chcete pojistit. Pojišťovna zase ví, na co vás pojistit nehodlá nebo jenom za příplatek. Nenechte se proto odradit složitou češtinou pojistných dokumentů a hledejte kouzelná "ale".

Na některá upozorníme rovnou, našli byste je u každé pojistky. Bez výjimek spadají do výluk alkoholové a obecně drogové excesy. At zraníte sebe, ublížíte někomu jinému nebo jenom něco rozbijete, pojišťovna za lidi pod vlivem nepřebírá odpovědnost. Za sklenici piva vás nikdo popotahovat nebude. Pokud by těch sklenic ale bylo víc, bude pojišťovna hledat příčinnou souvislost mezi hladinou alkoholu a uklouznutím na schodech.

Podobné je to s úmyslnými škodami. Záměrné ublížení někomu či poškození něčeho nekryje žádné pojištění. A pokud byste se o uplatnění škody přece jen pokusili, koledujete si o obvinění z pojistného podvodu.

Ve výlukách bez výjimky najdete i rizikové sporty. Pozor si dejte na jejich zdánlivě mírné odnože. Za vysokohorskou turistikou nemusíte právě na Mount Everest. Výpravu na alpské štíty běžná pojistka také nekryje, podobně i agresivní jízdu na kole nebo na lyžích. Pokud to jde, musite si sjednat připojištění. To budete potřebovat i na jakékoliv organizované sportování - závody, turnaje nebo i soustředění, kde se na ně organizovaně připravujete.

U onemocnění pojišťovna nehradí léčbu těch, která bychom si přivezli už z Česka, především byla-li to onemocnění zjistitelná doma nebo jde o pravidelnou léčbu. Jistě odhadnete, jak široké portfolio nemocí se za touto definicí skrývá. My upozorníme alespoň na nepojistitelné komplikace u žen, které by cestovaly po šestém měsíci těhotenství nebo zapovězená zubní ošetření, u kterých existuje výjimka jen v případě ošetření v důsledku úrazu či první pomoci.

Za kolik? Spíš na kolik

Výběr cestovního pojištění začíná definicí požadavků. Co všechno chcete pojistit a bez čeho se obejdete? Dost možná zjistíte, že víc pojistek vyškrtáte ze seznamu proto, že zahrnují moc nechtěného, tj. přepláceného. Druhá otázka ale stále ještě nezní za kolik. Zásadní jsou kromě věcného rozsahu krytí i jeho limity.

Co se týče limitů, je úvodní věta článku stoprocentně pravdivá. Levné pojištění s nízkými maximy plnění nemůže být nikdy dobré. U zdraví požadujte limity v řádu miliónů a podobně nakládejte s odpovědností za škodu.

Když dojde konečně na cenu, podívejte se dobře na slevy za způsob sjednání. Téměř každá pojišťovna nabízí levnější pojištění po internetu, některé i po telefonu. A do stejné kategorie patří i "převlékání" produktů. Stejná pojištění totiž často najdete u několika společností pod různými hlavičkamí a za různé ceny.

Nakonec, jestliže cestujete často, porovnejte si celoroční variantu pojistky. Oproti opakovaným nákupům kratších pojištění vyjdou náruživé cestovatele na zlomek ceny. ×

Hledáte informace?

Přehled vybraných testů

Výsledky všech testů a další

z posledních let.

Auto + doprava		
Bezpečnost automobile		8/13
GPS navigace		; 1/14
Letní pneumatiky		4/14
Zimní pneumatiky 1	0/12;	10/13
Děti		
Autosedačky	6/13;	
Dětská jízdní kola		3/11
Dětská odrážedla		7/10
Dětské kočárky	5/13;	
Dětské nosiče (klokank		3/14
Dětské postýlky		12/09
Dětské voziky za kola		7/13
Chůvičky Opalovací připravky pro	děti	7/11 6/10
opaiovaci pripravky pro	,	-
Domácnost		
Detektory kouře		12/13
Domácí pekárny		9/12
Elektrické vertikutátory		2/13
Chladničky		6/12
Kávovary		12/13
Kotoučové pily Kuchyňské roboty		5/13 5/13
Mikrovlnné trouby	1/12	5/14
Myčky nádobí		5/14
Napařovací žehličky	0/13	2/13
Odstraňovače skvn		8/13
Parní hrnce a trouby		2/12
Prací koule, mýdlové oi	fechy	
Praci prostředky		12/11
Prací prostředky altern		
Prací prostředky na vln		3 (3)
a jemné prádlo		10/13
Pračky	9/13	: 4/14
Příklepové a aku vrtačk		2/14
Přímočaré pily	87	5/11
Pyrolytické trouby		11/13
Robotické vysavače		3/14
Rychlovarné konvice		4/13
Ruční šlehače		4/12
Řetězové pily		9/13
Sekačky benzinové		3/13
Sekačky elektrické		3/12
Sekačky robotické		4/14
Stolní mixéry		1/14
Sušičky prádla		12/12
Šicí stroje		2/11
Štípače dřeva		12/11
Topinkovače		2/14
Tyčové mixéry		3/13
Úsporné zdroje světla		8/13
Vysavače	9/12	6/13
Zahradní drtiče Zahradní nůžky		9/10

Zahradní pilky

Zámky na kolo

2/13

5/13

Obraz + zvuk	52-53-	_
AV receivery	2/1	4
Baterie a nabíječky	1/1	1
Bezdrátové headsety	8/1:	2
	9/1:	
	1/1	
9	6/1	
	2/1:	
	9/1	U
Fotoaparáty s výměnnými objektivy	0/1	2
Hi-fi systémy	9/1: 1/1:	
Kompaktní fotoaparáty 7/13;		
Monitory	1/1	
MP3 dokovaci stanice	1/1:	
MP3 a multimediální		_
přehrávače 1/12; 1	2/1:	2
	0/1	
	6/1:	
Televizory 9/13;	3/1	4
Ultra HD a OLED TV	3/1	4
Videokamery	6/1	2
Telefony + počítače		_
	8/1:	3
Mobilní telefony 11/12; 1		
	4/1	
	8/1	2
Ochrana počítače 4/13;	3/1	4
Přepětové ochrany	7/1:	
Tablety 11/12; 1		
	8/1:	
Tiskárny 10/13;		
Vodotěsné obaly	4/1:	2
Sport + hobby		
Běžecké bundy 1	0/1:	2
Běžecké lyže	1/1:	
	9/1:	
	1/1	
	5/1	
	4/1:	
	1/1	
Lyžařské brýle	1/1	
Lyžařské přilby	1/1:	
	5/1	
	4/1 8/1	
		-
Zdraví + kosmetika Antiperspiranty	8/1	1
Elektrické zubní kartáčky	1/1	
Holicí strojky a holítka 7/12; 1		
	0/1	
	1/1:	
Měřiče krevního tlaku	1/1	
Opalovací přípravky 7/12;		
	0/1:	
	5/1:	
Sampony pro barvené vlasy	6/1:	2
	8/1	
	1/1	
	7/1	
Ústní vody	2/1	0

	100
Jídlo + pití	0/40
Citróny, limetky, máta	8/13
Černý čaj	9/12
Cokolády	7/12
Hořčice	4/14
Hořické trubičky a oplat	
Jedlé tuky	11/13
Jogurty jahodové	9/13
	10/11; 1/13
Kečupy	9/11
Kysané a sterilované ze	
Majonézy	12/12
Másla	12/11
Med	5/12
Mléko	3/14
Mykotoxiny v pivu	5/13
Mykotoxiny v rozinkách	
a arašídech	12/13
Olivové oleje	10/12
Párky vídeňské	4/13
Poličan krájený	7/13
Pstruzi	6/12
Rybí filety a filé	11/12
Rybí prsty	11/11
Smetany	3/12; 2/14
Syrová kuřata	2/12
Šlehačky ve spreji	7/11
Špekáčky	5/14
Tavené sýry	3/13
Tresčí játra	2/11
Tuňák v konzervě	3/11
Vanilkový a vanilinový	cukr 4/14
Vejce (čerstvá)	6/13
Vepřová šunka dušená	10/13
Právo + finance	
Aukční portály	12/13
Běžné účty	5/12; 5/14
Cestovní kanceláře	6/13
Cestovní pojištění	6/12; 6/13
Cestovní smlouvy	5/14
Daně	3/14
Dodavatelé plynu	8/12; 7/13
Hypotéky	9/12; 10/13
Chybně zadané č. účtu	2/14
Kreditní karty	3/13
Mobilní tarify	11/13
Nákup na internetu dle	NOZ 4/14
Nový občanský zákoník	
Platba kartou	3/13

Pojištění nemovitosti

Převzít či nepřevzít?

Příliš drahé investice

Přenesení telefonního čísla

Úpadek cestovní kanceláře

Ztráta radosti z dovolené

Spotřebitelské úvěry 1/13; 12/13 Spořicí účty a term. vklady 9/13

Povinné ručení

Slevové portály

Smlouva o dílo

Stavební spoření

Záruka a NOZ

Životní pojištění

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užitečných informací každý měsíc ve vaší schránce a denně na www.dtest.cz.

Roční předplatné časopisu dTest v ČR: 849 Kč Roční předplatné časopisu dTest v SR: 32,90 EUR

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
- zdarma roční přístup do online databáze více než 12 000 výrobků otestovaných od roku 2005
- přístup k výsledkům testů v mobilní aplikaci dTest
- speciální poradenskou linku s přednostním servisem
- zdarma bonus v podobě praktické brožury vzorů pro řešení spotřebitelských problémů podle nového občanského zákoníku v hodnotě 200 Kč Pro srovnání: Ve stánkovém prodeji stojí 12 vydání časopisu

prodeji stojí 12 vydání časopisu dTest 1068 Kč bez přístupu do online databáze a dalších výše uvedených předplatitelských výhod.

Jak předplatné objednat? Nabízíme několik možností:

elektronicky:

4/14

2/14

2/13

10/13

8/13

4/13

3/14

8/13

2/14

9/13

5/13

12/12; 10/13

- vyplněním objednávky na www.dtest.cz/predplatne nebo www.dtest.sk/predplatne
- telefonicky: na čísle 241 404 922
- zasláním SMS na číslo
 604 556 874 ve formátu: dtest jméno příjmení ulice číslo popisné
 PSČ obec e-mail
- výsledky jednotlivých testů a krátkodobé předplatné lze získat přes SMS nebo platbou kartou; informace u jednotlivých testů na www.dtest.cz / www.dtest.sk

5 důvodů, proč si předplatit dTest

- 1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou
 vrátit už během jediného
 nákupu. Naše nezávislé
 testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než
 levnější konkurence.
 S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.
- Jako předplatitelé získáváte zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů na našich webových stránkách www.dtest.cz.
- 3. S předplatným dTestu se stanete součástí velké rodiny spotřebitelů, kterou jen tak někdo neoklame. Informujeme o nástrahách trhu a bojujeme za spotřebitelská práva.
- Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a usnadní život.
- 5. Pro zachování skutečné nezávislosti nezveřejňujeme žádnou reklamu.
 Příjmy z předplatného
 jsou hlavním zdrojem
 financování našich testů i ostatních aktivit.

www.dtest.cz

Nahlédnutí do dTestu 7—2014

Opalovací přípravky

Blíží se léto a s ním i období častého pobytu na slunci. Proto je čas na test opalovacích přípravků, které by měly vaši pokožku chránit. Letos jsme důkladným analýzám podrobili výrobky s ochranným faktorem od 30 do 50 určené pro děti.

Špagety

Protože jste nám v loňském dotazníku dali jasně najevo, že vás zajímá kvalita těstovin, otestovali jsme pro vás špagety. Do laboratoře putovaly výrobky z běžné pšenice i ze semoliny. Výsledky nabídneme v příštím vydání.

Praci prostředky

Řešíte, zda je lepší prací prášek, nebo gel? V červenci vám nabídneme výsledky testu obou typů pracích prostředků. Zajímala nás účinnost praní při různém znečištění i vliv na tkaniny.

Zmrzlinovače

Patříte k milovníkům zmrzliny?
Pak vás jistě potěší test zmrzlinovačů, ve kterých si ledovou
pochoutku můžete připravit
doma. Zkoušeli jsme modely
bez i s vlastní chladicí jednotkou a porovnávali, jak si poradí
s výrobou zmrzliny i sorbetu.
změna vyhrazena

0

Testy pro dobré nákupy

Objektivně

Výrobky nakupujeme anonymně v běžné obchodní síti. Výrobci ani prodejci nemohou ovlivnit náš výběr. Testy probíhají v nezávislých laboratořích. Pro hodnocení výrobků používáme objektivní kritéria.

Nezávisle

Náklady na testy a další naši činnost hradíme z předplatného a veřejných zdrojů. Spolupracujeme s největšími evropskými a světovými spotřebitelskými organizacemi.

Bez reklam

Inzerenti ovlivňují nezávislost médií. V našem časopise ani na našich webových stránkách žádnou reklamu nenajdete.